

Van Bakenesse

door

B. de Keijzer

Inleiding

Bij het samenstellen van de publicatie over het geslacht Van Waterland (Persijn – Van Putte) kwam naar voren dat het geslacht Van Bakenesse zou afstammen van Simon Persijn en diens vrouw Machteld Potskijn.¹ Simon van Leeuwen vermeldt daarover het volgende: ‘Symon Persijn wert vermeld anno 1276 (= 1277, zie hieronder), trouwde Machteld Potskijn, en komen van den selven die van Bakenesse, die (de) middelste fasce (dwarsbalk) met drie kruizen van Persijn hebben gevoert met (= als) een bande (schuinbalk)’.²

Op 23 januari 1277 staat Jan Persijn, ridder, aan zijn broer Simon toe dat de goederen die hij van hem in leen houdt zal vererven op één van zijn zoons en bij ontstentenis van een zoon op één van zijn dochters bij zijn vrouw Machteld.³ Jan Persijn, kleinzoon van Jan Persijn, droeg op 8 mei 1328 aan *zijn neef*, Jacob van Bakenesse, het beheer van al zijn heerschappijen, gerechten en verdere goederen, over om die oorbaar te besturen totdat hij de schuld van 600 pond Hollands, die hij nog jegens hem had, was voldaan.⁴

Nadat gegevens over het geslacht Van Bakenesse was verzameld, bleek dat alleen al op grond van wapenvoering afstamming in mannelijke lijn van Simon (Persijn), een bastaard, ofwel de heren Van Waterland niet juist kan zijn. Het verzamelde materiaal nodigde uit om er een aparte publicatie van te maken. De ouders van Jacob van Bakenesse zijn in de archiefbronnen niet getraceerd; alleen zijn stiefmoeder, Catharina van Bakenesse, komt voor in 1306. Allerlei hypothesen opstellen kan inspirerend zijn, maar uiteindelijk leidt het in dit geval bij gebrek aan gegevens niet tot een oplossing. Wellicht dat er gegevens gemist zijn die zo mogelijk voor een doorbraak kunnen zorgen.

Op het moment van het samenstellen van deze publicatie was een handicap dat vanwege het digitaliseringproject van het archief van de Abdij van Egmond de charters, en dus ook de aanhangende zegels, niet te raadplegen waren. De verwachting is dat het archief begin 2025 digitaal beschikbaar zal worden gesteld. Mogelijk zal dit leiden tot verbeteringen, vooral met betrekking tot het zegelmateriaal. Verheugend is dat de zegels apart worden gefotografeerd. Dit in tegenstelling tot de archieven die door het Nationaal Archief worden gedigitaliseerd. In deze publicatie zijn waar mogelijk de persoonsnamen genormaliseerd.

Emmen, 2024 (afgesloten 17 oktober).⁵

¹ B. de Keijzer, Van Waterland (Persijn – Van Putten) (Emmen, 2024). Gepubliceerd op HoGenDa.

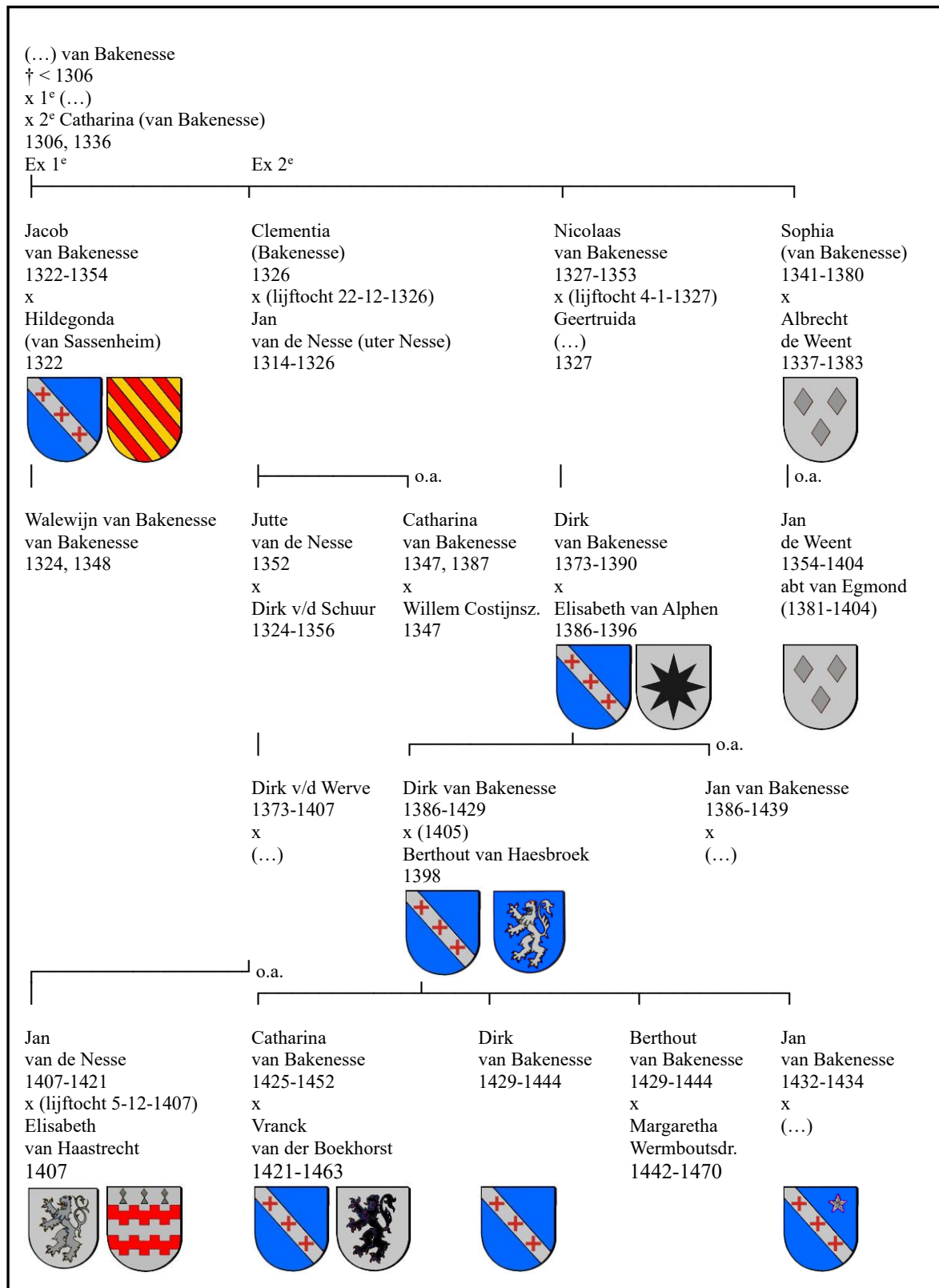
² Simon van Leeuwen, *Batavia Illustrata* ('s-Gravenhage, 1685), blz. 1047.

³ OHZ III no. 1766, d.d. 23-1-1277. Toepassing paasstijl.

⁴ Muller, *Regesta Hannonensia*, blz. 168, d.d. 8-5-1328; Kort, *Grafelijke lenen in Kennemerland-2* (1990), blz. 96 (leen 198); NA, AGH inv.nr. 256, fol. 21, no. 116, resp. inv.nr. 255, fol. 19, no. 122, d.d. 8-5-1328.

⁵ Eventuele aanvullingen en verbeteringen op deze publicatie s.v.p. richten aan de webmaster van HoGenDa: webmaster@onsvoorgeslacht.nl

Heraldiek

Geneagram 1. Wapenschouw.

Het geslacht Van Bakenesse voert als wapen: in blauw een zilveren schuinbalk beladen met drie rode kruisjes.⁶ Uit het onderzoek kwam naar voren dat Hildegonda, de vrouw van Jacob van Bakenesse, een dochter moet zijn geweest van heer Walewijn van Sassenheim. Het wapen Sassenheim bestaat uit vier rode schuinbalken in een gouden veld.⁷

De familie Van Alphen voert in zilver een achtpuntige, zwarte ster. De familie Gaal resp. Van Haesbroek voert in blauw een zilveren leeuw, rood getongd en genageld, en breedarmig rood kruis over de schouder.⁸ De leeuw komt ook onbeladen voor of met een sterretje op de schouder.⁹ Wapens waarvan de kleuren niet bekend zijn, zijn in grijs tinten uitgevoerd (geneagram 1).

Genealogie

I. (...) *van Bakenesse*, ridder (postuum), overl. voor 3 juli 1306, tr. 1^e *N.N.*, tr. 2^e *Catharina (van Bakenesse)*, vermeld 1306, 1339, overl. na 19 november 1339.

Simon van Benthem, ridder, verkoopt op 3 juli 1306 de Kille Willenhoeve, de morgen voor 9 pond 15 schellingen, mede namens zijn zoons Jan (buitenland), Willem en Jacob (minderjarig), die voor de helft daarin gerechtigd zijn, aan Ver Catharina van Bakenesse en Agnes, Heer Albrecht Terningh's zusters.¹⁰

In de oorkonde is de familierelatie afgekort en door Muller opgelost als 'suster' (zuster),¹¹ maar 'susteren' kan evengoed. Deze zienswijze hanterende leidt ertoe dat Catharina en Agnes zusters zijn en samen de Kille Willenhoeve hebben gekocht. Verder blijkt dat Catharina op grond van de titulatuur 'Ver' de weduwe is van een ridder en klaarblijkelijk onder de toenaam van haar voormalige echtgenote in de oorkonde wordt vermeld. Zij heeft haar helft voor 17 november 1335 verkocht aan haar broer, want op die datum verkoopt Heer Albrecht Terninc, priester, en Agnese, zijn zuster, de Kille Willenhoeve, gelegen Wateringen, aan Jan van de Wateringe, ridder, ten behoeve van de abdis van het godshuis van der Lee (Leeuwenhorst).¹²

Willem die Cuser, neef van de leenheer, krijgt op 2 mei 1334 de woning te Schoten van wijlen Pieter van Rolland, zoals Willem de bastaard, neef van de leenheer hield, ten vrij eigen, waarop de weduwe van Arnout die Wilde op de helft haar lijftocht heeft, belend ten zuiden Jacob van Bakenesse (1403 Elisabeth van Bakenesse en haar kinderen; zij is de weduwe van Dirk van Bakenesse, zie: III-b) en ten noorden Nicolaas van Bakenesse (1403 Dirk van Bakenesse; hij is de kleinzoon van Nicolaas van Bakenesse, zie: IV-b).¹³ Graaf Willem III verklaart op 19 november 1339 dat Willem die Cuser, zijn neef, hem uit eigen heeft opgedragen 'syn huis te Scoeten', die van Arnoud die Wilde was geweest, met alle erven etc., belend ten zuiden Jacob

⁶ CBG, Heraldisch Databank. Van Bakenesse: in blauw een zilveren schuinbalk beladen met drie rode kruisjes.

⁷ Van der Klooster, Van Sassenheim, kolom 452-453.

⁸ CBG, Heraldische Databank.

⁹ CBG, Collectie Muschart kaart 52^F: in blauw een leeuw beladen op de schouder met een sterretje. Mannelijk schild van een alliantiewapen, waarvan het vrouwelijk schild vertoont: 'doorsneden: A. een gaande leeuw, B. drie molenijzers (2:1)'.
¹⁰ NA, Abdij Leeuwenhorst (toegang 3.18.17.02), inv.nr. 36, d.d. 3-7-1306 (zie bijlage 1).

¹¹ Muller, Regesta Hannonensia, blz. 18, d.d. 3-7-1306 (1306, des sonnendaghes na S. Pieter en S. Pauwelsdag).

¹² NA, Abdij Leeuwenhorst (toegang 3.18.17.02), inv.nr. 122, d.d. 17-11-1335 (zie bijlage 3).

¹³ Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland-2 (1990), blz. 82 (leen 159). In de belending staat **niet** 'de moeder van Nicolaas van Bakenesse'! NA, AGH inv.nr. 256, fol. 29v, no. 188, resp. inv.nr. 255, fol. 25v, no. 194, d.d. 2-5-1334.

van Bakenesse en ten noorden ‘Clays moeder van Bakenesse’.¹⁴ Op 27 november 1339 bevestigt graaf Willem III de lijftocht van 50 pond Hollands per jaar die zijn neef, Willem die Cuser, gemaakt heeft aan Machteld, dochter van Reinier van Heemstede, zijn vrouw, ten eerste 20 pond op zijn woning te ‘Scoeten’, belend ten zuiden Jacob van Bakenesse en ten noorden ‘Clays moeder van Bakenesse’, en ten tweede 30 pond op de koren- en smaltienden van Waverveen.¹⁵

Toelichting

In belendingen van 1339 is tot tweemaal toe sprake van de moeder van Nicolaas van Bakenesse (‘Clays moeder van Bakenesse’), die dus nog in leven is, en Jacob van Bakenesse. Uit de formulering valt af te leiden dat zij kennelijk niet de moeder is van Jacob van Bakenesse. De voornaam Catharina keert terug onder de nazaten van Nicolaas van Bakenesse en zijn zwager Jan van de Nesse, zodat het aannemelijk is dat de in 1306 genoemde Catharina van Bakenesse zijn moeder respectievelijk schoonmoeder is.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jacob van Bakenesse*, volgt II-a.

Uit het tweede huwelijk:

2. *Clementia (van Bakenesse)*, volgt II-b.
3. *Nicolaas van Bakenesse*, volgt II-c.
4. *Sophia (van Bakenesse)*, volgt II-d.

II-a. *Jacob van Bakenesse*, knaap (1337), vermeld 1322-1354, schepen van Haarlem (1352¹⁶, 1353,¹⁷ 1354),¹⁸ overl. 29 augustus 1355,¹⁹ tr. *Hillegond (van Sassenheim)*, testeert 4 augustus 1322,²⁰ overl. tussen 4 augustus 1322 en 26 september 1324, dr. van heer Walewijn van Sassenheim.²¹

Jacob van Bakenesse is na het overlijden van zijn vrouw in het bezit is gekomen van 22 morgen land, gelegen in Eskamp in Haagambacht, zoals heer Walewijn van Sassenheim het had. Daarvan heeft hij 10 morgen in leen opgedragen aan de grafelijkheid, en 12 morgen aan de Hofstad Velsen.

¹⁴ Van Mieris II, blz. 624, d.d. 19-11-1339 (1339, des vridaghes voir Sinte Katrinendach); NA, AGH inv.nr. 218, fol. 55, no. 336, d.d. 19-11-1339.

¹⁵ Van Mieris II, blz. 625, d.d. 27-11-1339 (1339, des saterdaghes na Sente Katerinendach); NA, AGH inv.nr. 218, fol. 55v, no. 339, d.d. 27-11-1339.

¹⁶ CBG, Collectie Muchart, kaart 32^D. Jacob van Bakenesse, schepen van Haarlem, voert op 22-12-1352 een schuinbalk beladen met drie schuinkruisjes (Charter Abdij van Egmond).

¹⁷ NA, Abdij Leeuwenhorst, regest 184, d.d. 22-2-1353 (zie: bijlage 5).

¹⁸ Noord-Hollands Archief, Kloosters te Haarlem, inv.nr. 132, fol. 24v, d.d. 7-5-1354 (1354, des woensdaghes na Sint Jansdaghe in meye).

¹⁹ Necrologium Abdij Egmond, blz. 124, d.d. 29-8-1355: ‘Jacobus de Bakenesse, laicus, anno M^o CCC^o LV°, qui legat x libras’.

²⁰ Muller, Regesta Hannonensia, blz. 108, d.d. 4-8-1322 (1322, des woensdaghes na sente Pietersdach ingaende oghest); NHA, Kloosters te Haarlem, Commanderie van Sint Jan, inv.nr. 132, fol. 44v-45, nummer 145, d.d. 4-8-1322 (1322, des woensdaghes na Sente Pieters dach ingaende oghest) (zie: bijlage 2).

²¹ Van der Klooster, Van Sassenheim, kolom 452, 461.

Op 26 september 1324 draagt Jacob van Bakenesse uit eigen 10 morgen land, zoals heer Walewijn van Sassenheim het had, op aan de grafelijkheid, eventueel te komen op Dirk van der Schuur, zijn 'keefzoon' (= 'kevesone').²² Dat wil zegen een kind van een man en vrouw, die samenwonen zonder een wettig huwelijk. Hoewel er 'zijn' staat, kan het niet gaan om een buitenechtelijk zoon van Jacob van Bakenesse. De nazaten van Dirk van der Schuur voeren een afwijkend wapen, namelijk een dubbelstaartige leeuw (zoals bijvoorbeeld Simon van Benthem in 1306). Het feit dat Dirk van der Schuur land krijgt toebedeeld dat voormalig bezit is geweest van heer Walewijn van Sassenheim duidt er op dat Dirk van der Schuur vermoedelijk een buitenechtelijk zoon is van Hildegonda (van Sassenheim). Bovendien trouwt Dirk van der Schuur met Jutte van de Nesse; een nichtje van Jacob van Bakenesse.²³

Het andere perceel van 12 morgen heeft hij waarschijnlijk op dezelfde datum opgedragen aan de Hofstad Velsen. In 1348 blijkt dit leen gehouden te worden door Walewijn van Bakenesse.²⁴ Op grond van deze gegevens kan de gevolgtrekking gemaakt worden dat Hildegonda, de echtgenote van Jacob van Bakenesse, een dochter is van heer Walewijn van Sassenheim, en Walewijn van Bakenesse hun wettige zoon.

Jacob van Bakenesse heeft op 26 september 1324, na koop voor 220 pond Hollands van Jan die Keyser, rentmeester van Kennemerland en Friesland,²⁵ een half land (12 morgen) in Schoten,²⁶ alsmede 3 morgen land achter Lisse in het Broek, in leen opgedragen aan de grafelijkheid, waarna hij ermee is beleend.²⁷ In het eerste leen wordt hij opgevolgd door Nicolaas van Bakenesse; het tweede leen verdwijnt uit de leenregistratie.

Jan Persijn belast op 8 mei 1328 zijn neef, Jacob van Bakenesse, met het beheer van al zijn heerschappijen, gerechten en verdere goederen om die oorbaar te besturen totdat hij de schuld van 600 pond Hollands die hij nog jegens hem had zal zijn voldaan.²⁸

Jacob van Bakenesse, Claes van Bakenesse en Albrecht de Weent verhuren op 11 januari 1340 een hofstede in Bakenesse, drie roeden breed, strekkende van de halve sloot in het Spaarne, voor 12 schellingen per jaar, te betalen ieder jaar op 1 oktober, aan broeder Jan van Adrichem.²⁹

Op 8 april 1344 wordt heer Floris van der Boekhorst na opdracht uit eigen beleend met 14 morgen land in Eskamp, belend ten zuiden o.a. Jacob van Bakenesse.³⁰ Jan Persijn, ridder, heer van Waterland, geeft op 3 augustus 1344 het land, gelegen tussen de 'Sceede en den Gaweck' in het ambacht Maasland, dat van 'Lysabet Hughe Papen dochter, die Pieter Maleges wif' was, in leen aan het Duitse Huis. Op verzoek zegelt Jacob van de Bakenesse, neef van Jan Persijn, de oorkonde (afb. 1).³¹

²² Kort, Grafelijke lenen in 's-Gravenhage (1985), blz. 16 (leen 39); NA AGH inv.nr. 243, fol. 46, no. 228, resp. inv.nr. 242, fol. 34v, no. 224, d.d. 26-9-1324.

²³ Het vierde lateraans concilie van 1215 bepaalt dat huwelijken tot en met de vierde generatie naar Katholieke telling verboden waren. Een eventuele dispensatie is niet bekend.

²⁴ Kort, Leenkamer Velsen (1986), blz. 192 (leen 7).

²⁵ NA, AGH inv.nr. 256, inv.nr. 256, fol. 13v, no. 72, resp. inv.nr. 255, fol. 14, no. 74, d.d. 26-9-1324.

²⁶ Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland-2 (199), blz. 83-84 (leen 162). Ten onrechte 'Jan' van Bakenesse.

²⁷ Kort, Grafelijke lenen in Rijnland-4 (1988), blz. 339 (leen 214). Ten onrechte 'Jan' van Bakenesse.

²⁸ Muller, Regesta Hannonensia, blz. 168, d.d. 8-5-1328; Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland-2 (1990), blz. 96 (leen 198); NA, AGH inv.nr. 256, fol. 21, no. 116, resp. inv.nr. 255, fol. 19, no. 122, d.d. 8-5-1328.

²⁹ Geldersarchief, Huis Ter Horst inv.nr. 770, d.d. 11-1-1340 (zie: bijlage 4). Toepassing paasstijl.

³⁰ Hoek, Leenkamer De Lek en Polanen (1982), blz. 137 (leen 9).

³¹ Muller, Regesta Hannonensia, blz. 294, d.d. 3-8-1344; HUA, Archief RDO inv.nr. 1400, d.d. 3-8-1344.

Afb. 1. Zegel van Jacob van Bakenesse (1344).³²
(*Ridderlijke Deutsche Orde*)

Jacob van Bakenesse en Ijsbrand van de Schuur (Scure), schepenen in Haarlem, oorkonden op 22 december 1352 dat Hobbe Claesz. opdroeg aan heer Simon van Waterland, monnik te Egmond, ten behoeve van de abdij, 2 morgen land in het ambacht van Rijswijk in Heyne Busen Waard.³³

Op 6 december 1353 wordt bevestigd dat Jan Persijn, heer van Waterland, in tegenwoordigheid van getuigen zijn testament in de moedertaal heeft geschreven en heeft doen voorlezen aan zijn dochter 'Heylowigis', abdis van Leeuwenhorst, en zijn eerdere testament ten voordele van de abdis en het convent niet heeft herroepen. Hij verkiest tot executeurs zijn dochter Heijlwig, Erwinus, prior van de Carmelieten in Haarlem, Jacobus, cureit in Westzaanden, Jacobus van Bakenesse, Boudewijn van Geervliet, Nicolaas van Bakenesse en Willem van Zaanden.³⁴ In vervolg hierop vermaakt Jan Persijn, heer van Waterland, in een aanvullend testament, gemaakt op 13 december 1353, aan zijn zoon Dirk van Velsen, 100 pond, etc. voor zover heer Gerrit van Heemskerk, ridder, Jacob van Bakenesse en Boudewijn van Geervliet het goed dunkt.³⁵ Jacob van Bakenesse en Symon Haghe, schepenen van Haarlem, geven op 7 mei 1354 een vidimus van twee akten.³⁶

Uit dit huwelijk:

1. *Walewijn van Bakenesse*, beleend met 12 morgen leenland, gelegen in Eskamp in Haagambacht, 26 september 1324, vermeld daarmee 1348,³⁷ overl. tussen 29 augustus 1355 en 13 februari 1381.

Na het overlijden van Walewijn van Bakenesse, dat na het overlijden (29 augustus 1355) van zijn vader zal hebben plaatsgevonden, was zijn neef Dirk van Bakenesse erfgenaam. Kennelijk heeft Dirk van Bakenesse verzuimd zich met dit leenland te laten

³² Beschrijving: 1. omschrift: [S'I]ACOBI·DE·BAKENNE[S]
2. kenmerken: rond, ca. 18 mm, groene was, beschadigd.
3. zegelbeeld: een halfronde schild omgeven door sierranken.
4. wapen: een schuinbalk beladen met drie schuinkruisjes in de richting van de schuinbalk.

³³ Meilink, Abdij Egmond, regest 329, d.d. 22-12-1352.

³⁴ NA, Abdij Leeuwenhorst, regest 192, d.d. 6-12-1353 (quingagesimo tercio mensis Decembris die sexta).

³⁵ NA, Abdij Leeuwenhorst, regest 193A, d.d. 13-12-1353.

³⁶ Noord-Hollands Archief, Kloosters te Haarlem, inv.nr. 132, fol. 24v, d.d. 7-5-1354 (1354, des woensdaghes na Sint Jansdaghe in meye).

³⁷ Kort, Leenkamer Velsen (1986), blz. 192 (leen 7).

belenen. Pas op 13 februari 1381 wordt hij beleend met de toevoeging om het niet te verzuimen.³⁸

II-b. *Clementia (van Bakenesse)*, vermeld 1326, tr. (lijftocht 22 december 1326) *Jan van de Nesse (Jan uter Nesse)*, vermeld 1314-1326, overl. voor 31 juli 1335.

Op 14 juni 1314 draagt Jan van de Nesse, na opdracht uit eigen, verschillende stukken land, gelegen Leiderdorp, Oegstgeest en Woubrugge, op aan Hendrik, burggraaf van Leiden. Bij gebrek aan nakomelingen te versterven op 'Danel den Brune Dirc Bunenz.'. Hij wordt in deze leengoederen in een onbekend jaar opgevolgd door zijn zoon Dirk van de Werve.³⁹ Na diens overlijden komen deze leengoederen aan zijn dochters Jutte- en Catharina van de Nesse.

In verband met deze vererving volgt hieronder een specificatie van genoemd landerijen op volgorde van de nummering van de lenen in het repertorium:

1. Leiderdorp, 6 morgen land genaamd de Venne, gemeen met de vrouwe van Koudekerk [= leen 48];⁴⁰
2. Leiderdorp, 9 morgen land met de erop staande huizen tussen de Rijndijk en de Venne van de burggraaf; 2 morgen land in de Venne;⁴¹ 4 morgen 1 hond land in de Venne, waarin de burggraaf zelf land heeft, dat door Jan van der Nesse in leen wordt gehouden [= leen 50b];⁴²
3. Oegstgeest, een kamp land in het ambacht van Oegstgeest, genaamd de 'Valc' [= leen 85];⁴³
4. Woubrugge, 22 morgen land in twee kampen, genaamd 'ver Aechtenweer', waartussen een weer ligt, dat van heer Gerrit van Raaphorst is, dat eveneens zo heet [= leen 116].⁴⁴

Op 6 maart 1416 draagt Jan van de Nesse, zoon van Dirk van der Werve (en kleinzoon van Jutte van de Nesse), de leengoederen over aan de leenheer Philips, heer van Wassenaar en burggraaf van Leiden.

Jan uter Nesse vestigt op 22 december 1326 de lijftocht voor Clementia, zijn vrouw, op 1 pond Hollands uit de herfstbede van Uitgeest.⁴⁵ Op 31 juli 1335 beleent de heer van Egmond zijn neef Dirk van der Schuur met 12 morgen land, gelegen Zoeterwoude, zoals Jan van de Nesse dat hield.⁴⁶

Uit dit huwelijk:

1. *Dirk van der Werve*, vermeld 1352 en 1360 (postuum), overl. voor 9 december 1352, tr. *Elsbeen*, vermeld 1352 (postuum).

Dirk van der Schuur, burger van Haarlem, wordt op 9 december 1352 beleend met 17 morgen land, genaamd 'de Stoof', zijnde Willem Florisz. land, gelegen Rijswijk, wegens aanspraak van Jutte, zijn vrouw, op het goed van Dirk van der Werve, gehuwd met Elsbene.⁴⁷ Op 19 februari 1360 wordt Claes Gerritsz., gehuwd met Femense,

³⁸ Kort, Leenkamer Velsen (1986), blz. 192 (leen 7).

³⁹ Hoek, Leenkamers Wassenaar (1978), blz. 659-660 (leen 47bis).

⁴⁰ Hoek, Leenkamers Wassenaar (1978), blz. 104 (leen 48).

⁴¹ Dit stuk grond ontbreekt in de belening van 14 juni 1314.

⁴² Hoek, Leenkamers Wassenaar (1978), blz. 105 (leen 50b). De kop van dit leen en de doorlopende nummering ontbreekt in de publicatie.

⁴³ Hoek, Leenkamers Wassenaar (1978), blz. 118 (leen 85).

⁴⁴ Hoek, Leenkamers Wassenaar (1978), blz. 136-137 (leen 116).

⁴⁵ Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland-1 (1989), blz. 90 (leen 183).

⁴⁶ Kort, Leenkamer Egmond (1979), blz. 438 (leen 204).

⁴⁷ Kort, Grafelijke lenen in Rijswijk (1984), blz. 560 (leen 20).

beleend na opdracht uit eigen met 7 hond land, gelegen Valkenburg, belend ten noorden het erf dat vroeger van Dirk van der Werve was.⁴⁸

2. *Jutte van der Nesse*, volgt III-a.
3. *Catharina van der Nesse (Catharina van Bakenesse)*, vermeld 1347, 1387, overl. voor 14 mei 1400, tr. (lijftocht 25 september 1347) *Willem Costijnsz.*, vermeld 1347, overl. voor 12 december 1387.

Graaf Willem verklaart dat Willem Costijnsz. met zijn toestemming op 25 september 1347 aan zijn vrouw jonkvrouw Catharina van Bakenesse, dochter van Jan uter Nesse, tot haar lijftocht heeft gemaakt 5 pond Hollands per jaar, die hij van hem in leen houdt en jaarlijks van zijn rentmeester van Kennemerland ontvangt, en belooft haar daarin te zullen handhaven.⁴⁹ Catharina van Bakenesse draagt op 12 december 1387 grond van wijlen haar man Willem Costijnsz. over aan haar neef Dirk van Bakenesse, zoon van Dirk van Bakenesse en Elisabeth van Alphen.⁵⁰

De executeurs van het testament van Catharina van Bakenesse hebben op 14 mei 1400 een kapellanie gesticht, zoals hierna blijkt:

‘Ten andere blijkt het uit eene kapellanie-stichting van 14 Mei 1400 (Boek der Vicarissen, fol. 28-30). Alstoen stichtten de executeurs van Jonkvrouwe Catharina van Bakenesse eene kapellanie ter eere van de HH. Catharina en Maria Magdalena ‘in altari noviter construendo, aedificando et conservando’, en de stichtingsakte werd opgemaakt ‘in Haerlem *in aedificio novo* parochialis ecclesiae ibidem’; alzoo in het *nieuw gebouwd gedeelte* der kerk’.⁵¹

Deze stichting op het altaar van Sint Catharina en de heilige martelaars Cosmas en Damianus wordt als volgt nader uiteengezet:

‘Op den 14 Mei 1400 stichtten de executeurs van jonkvrouwe Catharina van Bakenesse, volgens haren uitersten wil eene kapellanie ter eere van S. Catharina en S. Maria Magdalena in de S. Bavo, op een altaar dat nieuw gebouwd zou worden. Zij begaven de kapellanie aan Joannes van den Werve. Het collatierecht zou zijn aan Gerardus Kenckma (= Kerckman)⁵² en Theodorus van den Werve en bij uitsterven aan de fabriekmeesters der S. Bavo. Het stuk werd opgemaakt ‘in aedificio novo parochialis ecclesiae’. Op zaterdag na zondag Jubilate (de 2e dag na Paschen) van dat jaar keurde Gerbrand de Couster, als cureit van S. Bavo, de stichting goed en op vrijdag na zondag Cantate (3e dag na Paschen) werd ze door den Bisschop van Utrecht bevestigd en Joannes van den Werve als vicaris aangesteld’.⁵³

III-a. *Jutte van der Nesse*, vermeld 1352, tr. *Dirk van der Schuur*, bastaard (1356), burger van Haarlem (1352), vermeld 1324-1356, beleend met 12 morgen land, gelegen Zoeterwoude, zoals

⁴⁸ Hoek, Leenkamers Wassenaar (1978), blz. 129 (leen 105).

⁴⁹ Unger, Regesten Rotterdam, regest 581, d.d. 25-9-1347; Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland-2 (1990), blz. 102 (leen 223).

⁵⁰ NA, LRK inv.nr. 50, fol. 267, d.d. 12-12-1387; Bert Koene, Tussen Gracht en Hout. De vroege geschiedenis van de zuidkant van Haarlem, in: *Jaarboek Vereniging Haerlem* (2004), blz. 129, 130.

⁵¹ J.J. de Graaf, Plaatsbeschrijving der S. Bavo-kerk te Haarlem, in: *Bijdragen voor de Geschiedenis van het Bisdom Haarlem, vierde deel* (Haarlem, 1876), blz. 5-6.

⁵² Angevaere, Van Noordwijk, blz. 78-79, 476-477. Gerard Kerkman, vermeld 1370-1421, bastaardzoon van Floris II van de Boechorst, vermeld 1322-1373.

⁵³ De Graaf, Plaatsbeschrijving der S. Bavo-kerk te Haarlem, blz. 23-24.

Jan van de Nesse dat hield, 31 juli 1335,⁵⁴ beleend wegens aanspraak van Jutte, zijn vrouw, met 17 morgen land, genaamd ‘de Stoof’, zijnde Willem Florisz. land, gelegen Rijswijk, 9 december 1352,⁵⁵ beleend met 10 morgen land, gelegen in Eskamp in Haagambacht, 17 oktober 1356,⁵⁶ overl. voor 11 november 1373.

Albrecht, etc. beleent op 16 juni 1386 Dirk van Bakenesse en Dirk van der Werve met al zulke goederen als ‘Clais van Bakenesse en Dirc van der Scuere’, hun beider vaders, hield van de heerlijkheid Waterland.⁵⁷

Uit dit huwelijk:

1. *Dirk van der Werve*, volgt IV-a.

IV-a. *Dirk van der Werve*, vermeld 1373-1407, beleend bij dode van zijn vader met 12 morgen land, gelegen Zoeterwoude, omstreeks 1373,⁵⁸ beleend bij dode van zijn vader met 17 morgen land, genaamd ‘de Stoof’, zijnde Willem Florisz. land, gelegen Rijswijk, 11 november 1373,⁵⁹ beleend bij dode van zijn vader met 10 morgen land, gelegen in Eskamp in Haagambacht, 11 november 1373,⁶⁰ beleend met 12 morgen land, gelegen in Schoten, 14 februari 1381, resp. 16 juni 1386 (niet te verzuimen zoals Dirk van der Schuur, zijn vader),⁶¹ beleend met ledige hand 1390, draagt over 5 december 1407, overl. voor 28 maart 1411.

Kinderen:

1. *Jan van der Nesse Dirksz. van der Werve*, vermeld 1407-1421, beleend met 12 morgen land, gelegen in Schoten, 5 december 1407,⁶² beleend met 12 morgen land, gelegen Zoeterwoude, omstreeks 1407,⁶³ draagt over 1 juni 1413,⁶⁴ beleend na overdracht door zijn vader met 10 morgen land, gelegen in Eskamp in Haagambacht, 5 december 1407, draagt over 7 november 1410,⁶⁵ tr. (lijftocht 5 december 1407) *Elisabeth van Haastrecht*,⁶⁶ vermeld 1407, dr. van Willem van Haastrecht en Elisabeth Claas Hugensoensdochter (van der Oye).

Jan van der Nes Dirksz. van der Werve erkent op 28 maart 1411 ten behoeve van Gherbrant Berwoutsz., zijn zwager, afstand te hebben gedaan van 1/3^e van 6 morgen land, gelegen in Leiderdorp, vroeger leengoed en door zijn vader als vrij eigen verkregen. Aan het charter hangt zijn zegel (afb. 2).⁶⁷

⁵⁴ Kort, Leenkamer Egmond (1979), blz. 438 (leen 204). De leenheer noemt hem zijn neef.

⁵⁵ Kort, Grafelijke lenen in Rijswijk (1984), blz. 560 (leen 20).

⁵⁶ Kort, Grafelijke lenen in 's-Gravenhage (1985), blz. 16 (leen 39).

⁵⁷ Van Mieris III, blz. 446, d.d. 16-6-1386.

⁵⁸ Kort, Leenkamer Egmond (1979), blz. 438 (leen 204).

⁵⁹ Kort, Grafelijke lenen in Rijswijk (1984), blz. 560 (leen 20).

⁶⁰ Kort, Grafelijke lenen in 's-Gravenhage (1985), blz. 16 (leen 39).

⁶¹ Kort, Leenkamer Velsen (1986), blz. 203 (leen 35).

⁶² Kort, Leenkamer Velsen (1986), blz. 203 (leen 35).

⁶³ Kort, Leenkamer Egmond (1979), blz. 438 (leen 204).

⁶⁴ Kort, Leenkamer Egmond (aanvulling) (1988), blz. 215 (leen 204).

⁶⁵ Kort, Grafelijke lenen in 's-Gravenhage (1985), blz. 16 (leen 39).

⁶⁶ B. de Keijzer, *Van Montfoort (Burggraven) (Weden, Rode)* (Emmen, 2020). Gepubliceerd op HoGenDa.

⁶⁷ Overvoorde, Kloosters, regest 246, d.d. 28-3-1411; EL, Archieven Kloosters inv.nr. 678, d.d. 28-3-1411 (zie: bijlage 7).

Afb. 2. Zegel van Jan van der Nesse (1411).⁶⁸
(*Erfgoed Leiden*)

Gherbrant Berwoutsz. erkent op 1 april 1411 voor schepenen van Leiden verkocht te hebben aan het klooster der kanunniken Regulieren te Leiderdorp de helft van 6 morgen land, genaamd Jan Nessen Vievennen, gelegen in Leiderdorp, waarna hij met Jan van der Nesse Dirksz. van der Werve hiervoor vrijwaring belooft en 25 Engelse nobels als het land hun mocht worden afgewonnen.⁶⁹

Jan van Egmond en Albrecht van Meresteyn verklaren op 27 mei 1413 als leenmannen, dat Jan van der Nesse voor de leenbank van de Heer van Egmond 12 morgen land aan de 'Buermaed, den Vliet ende den Bruecwech', gelegen in Zoeterwoude, in leen heeft ontvangen, die hem aangekomen waren van zijn vader Dirk van der Werve; dat dit land na opdracht door Jan van der Nesse, door Gerrit Dirksz. in leen is ontvangen en daarna door de Heer van Egmond uit het leenverband is ontslagen.⁷⁰ Jan van der Nesse Dirksz. van der Werve en Gerrit van der Wateringe Dirksz. erkennen op 1 juni 1413 voor schepenen van Leiden verkocht te hebben aan Hendrik van der Does 12 morgen land, gelegen aan 'de Buermaed ende den Vliet' in Zoeterwoude.⁷¹

Hendrik van Naaldwijk, maarschalk van Noord-Holland, Barthout, heer van Assendelft, ridder, en Jan Hugensz., knecht, verklaren op 6 maart 1416 dat Jan van der Nesse voor hen aan heer Philips, heer van Wassenaar, burggraaf van Leiden, al de leengoederen heeft opgedragen die door zijn vader Dirk van den Werve van heer Philips in leen werd gehouden, namelijk: 7 morgen, waarvan een deel is afgegraven voor de stadsvest van Leiden, de Valc in Oegstgeest, en 22 morgen in twee kampen, beide genaamd 'Vrou Aechtenweer', gelegen bij Hoogmade.⁷² Gerrit van Zijl, ridder, Jan van Dorp en Aernt van Dam, verklaren op 8 maart 1416 als leenmannen van heer Philips, heer van

⁶⁸ Beschrijving: 1. omschrift: S'/IAN/VAN/DER/NES/-
2. kenmerken: rond, ca. - mm, groene was, licht beschadigd.
3. zegelbeeld: een gotisch schild gevat in een spitsboogzeshoek getopt met verm. een Franse lelie.
4. wapen: een dubbelstaartige leeuw.

⁶⁹ Overvoorde, Kloosters, regest 247, d.d. 1-4-1411; EL, Archieven Kloosters inv.nr. 678, d.d. 1-4-1411 (zie: bijlage 8).

⁷⁰ Overvoorde, Kloosters, regest 276, d.d. 27-5-1413.

⁷¹ Overvoorde, Kloosters, regest 277, d.d. 1-6-1413.

⁷² Overvoorde, Kloosters, regest 314, d.d. 6-3-1416.

Wassenaar, burggraaf van Leiden, dat Jan van Nesse voor hen aan de burggraaf al de leengoederen heeft opgedragen, door zijn vader Dirk van der Werve in leen gehouden van de burggraaf, namelijk: 7 morgen land, waarvan een deel is afgegraven voor de stadsvest van Leiden, de Valc in Oegstgeest, en 22 morgen land in twee kampen, beide genaamd ‘Vrou Achtenweer’, bij Hoogmade.⁷³

Jan van Nes Dirksz. van den Werve erkent op 31 juli 1421 afstand gedaan te hebben van al zijn aanspraken op het land in Leiderdorp, vroeger door hem bezeten en thans door de burggraaf van Leiden aan Willem Florisz. verkocht. Hij bezegelt het charter (afb. 3).⁷⁴

Afb. 3. Zegel van Jan van der Nesse (1421).⁷⁵
(*Erfgoed Leiden*)

Jan van Nes Dirksz. van den Werve erkent op 18 december 1421 voor schepenen van Leiden afstand gedaan te hebben van al zijn aanspraken op het land in Leiderdorp, vroeger door hem bezeten en thans door de burggraaf van Leiden aan Willem Florisz verkocht.⁷⁶

2. *Jan van der Werve*, vermeld 1400.
3. *Dirk van der Werve*, vermeld 1400.
4. (...) *van der Werve*, tr. *Gerbrand Berwoutsz.*, vermeld 1410-1411.

Gerrit Ijsbrantsz., die men heet ‘Gheriit van Egmond’, erkent op 22 maart 1410 voor schepenen van Haarlem toe te stemmen in de verkoop van de helft van 6 morgen land, gelegen in Leiderdorp, door ‘Garbrant Barnewoutszoen’.⁷⁷ Jan van der Nes Dirksz. van der Werve erkent op 28 maart 1411 ten behoeve van Gerbrand Berwoutsz., zijn zwager, afstand te hebben gedaan van 1/3^e van 6 morgen land, gelegen in Leiderdorp, vroeger leengoed en door zijn vader als vrij eigen verkregen.⁷⁸ Gerbrand Berwoutsz. erkent op

⁷³ Overvoorde, Kloosters, regest 315, d.d. 8-3-1416.

⁷⁴ Overvoorde, Kloosters, regest 375, d.d. 31-7-1421; EL, Archieven Kloosters inv.nr. 681, d.d. 31-7-1421.

⁷⁵ Beschrijving: 1. omschrift: SIL·IAN·VANDER·NES
2. kenmerken: rond, ca. - mm, bruine was, gaaf.
3. zegelbeeld: een halfrond schild gevat in een bladerkrans.
4. wapen: een dubbelstaartige leeuw.

⁷⁶ Overvoorde, Kloosters, regest 381, d.d. 18-12-1421.

⁷⁷ Overvoorde, Kloosters, regest 236, d.d. 22-3-1410.

⁷⁸ Overvoorde, Kloosters, regest 246, d.d. 28-3-1411; EL, Archieven Kloosters inv.nr. 678, d.d. 28-3-1411 (zie: bijlage 7).

1 april 1411 voor schepenen van Leiden verkocht te hebben aan het klooster der kanunniken Regulieren te Leiderdorp de helft van 6 morgen land, genaamd Jan Nessen Vievennen, gelegen in Leiderdorp, waarna hij met Jan van der Nesse Dirksz. van der Werve hiervoor vrijwaring belooft en 25 Engelse nobels als het land hun mocht worden afgewonnen.⁷⁹

Gerbrand Berwoutsz. erkent op 3 april 1411 voor schepenen van Haarlem verkocht te hebben aan het klooster der kanunniken Regulieren te Leiderdorp 1/3^e van 6 morgen land, genaamd Jan Nessen Vievennen, gelegen aan de dwarswetering in Leiderdorp, waarna hij met Simon Gerrit IJsbrantsz. hiervoor vrijwaring belooft en 25 Engelse nobels als dit land de Regulieren mocht worden afwonnen.⁸⁰

II-c. *Nicolaas van Bakenesse*, schout van Bergen (1338),⁸¹ schepen van Haarlem (1348), burger van Haarlem (1353), vermeld 1327-1353, overl. voor 10 oktober 1373,⁸² tr. (lijftocht 4 januari 1327) *Geertruida*, vermeld 1327.

Op 4 januari 1327 vestigt Nicolaas van Bakenesse op de oostelijke helft van 10 morgen in Schoten,⁸³ en op 23 schellingen uit de herfstbede van de Zeevang,⁸⁴ de lijftocht voor zijn vrouw Geertruida.⁸⁵ Nicolaas van Bakenesse wordt op 28 oktober 1332 vermeld in de noordelijke belending van een stuk land, gelegen nabij een woning in Alkmaar.⁸⁶ Nicolaas van Bakenesse verklaart op 3 mei 1337 voor de schout van Zoeterwoude verkocht te hebben aan Stachijn Henricsoen een rente van 1 pond Hollands, verzekerd op 4½ morgen land, gelegen aan de Rijn in Zoeterwoude. Zijn zegel is verloren.⁸⁷

In de rekening van de rentmeester van Waterland, Amstelland en De Zeevang over het jaar 1344 komt de volgende uitgave post voor: 'Item Claes van Bakenesse bi sinen open brieve van sinen renten van den jare 44, die Williaem uter Haghe ende hi jaerlics houden uten Zevanc, 45 schellingen'.⁸⁸ Harper van Foreest, Nicolaas van Bakenesse en Jan van der Schuur (Scure), leenmannen van Holland, geven op 7 april 1347 een vidimus van een charter van 15 januari 1316/1317 van de graaf van Holland.⁸⁹

Dirk van der Spaerne en Albrecht de Weent, schepenen te Haarlem, oorkonden op 24 mei 1348 dat hun mede-schepenen Claas van Bakenesse en Gerrit die Zeelander getuigen waren, toen Hughe van Zaenden verklaarde dat het convent van de Onser Vrouwenbroeders orde te Haarlem een jaarrente van 7 pond heeft uit het land te Vlaardingen, dat nu van hem is en

⁷⁹ Overvoorde, Kloosters, regest 247, d.d. 1-4-1411; EL, Archieven Kloosters inv.nr. 678, d.d. 1-4-1411 (zie: bijlage 8).

⁸⁰ Overvoorde, Kloosters, regest 248, d.d. 3-4-1411.

⁸¹ CBG, Collectie Muschart kaart 32^D. Claes van Bakenesse, schout van Bergen, voert op 28-6-1338 een schuinbalk beladen met drie schuinkruisjes (charter Abdij van Egmond).

⁸² Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland-2 (1990), blz. 83 (leen 162).

⁸³ Muller, Regesta Hannonensia, blz. 156, d.d. 4-1-1327 (1326, zondag voor Dertiendag); Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland-2 (1990), blz. 85 (leen 167). Toepassing paasstijl

⁸⁴ Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland-2 (1990), blz. 84 (leen 162); Grafelijke lenen in Waterland (1983), blz. 202 (leen 48).

⁸⁵ NA, AGH inv.nr. 256, fol. 18, no. 109, resp. inv.nr. 255, fol. 18, no. 113, d.d. 4-1-1327.

⁸⁶ Kort, Leenkamer Heerlam-2 (1997), blz. 666 (leen 3).

⁸⁷ Overvoorde, Kerken, regest 755, d.d. 3-5-1337; resp. 756, d.d. 3-5-1337.

⁸⁸ Hamaker, Rekeningen I, blz. 334.

⁸⁹ Noord-Hollands Archief, Kloosters te Haarlem, inv.nr. 134, fol. 351, d.d. 7-4-1347 (1347, des saterdaghes na Sinte Ambrosiusdach).

vroeger van de jonkvrouw van Haarlem, waarvan Ermgaert, die haar jonkvrouwe was, een lijfrente van 4 pond ontving.⁹⁰

Op 21 januari 1353 blijkt dat Jan Arnout van Bennebroek de ‘Geerdenkamp’ in Heemstede voor 120 oude schilden had verkocht aan Gerard van Heemstede, ridder. Hij had slechts 24 oude schilden ontvangen en draagt de inning van het restant over aan Nicolaas van Bakenesse en Jan die Weent, burger van Haarlem.⁹¹ Op 6 december 1353 wordt bevestigd dat Jan Persijn, heer van Waterland, in tegenwoordigheid van getuigen zijn testament in de moedertaal heeft geschreven en heeft doen voorlezen aan zijn dochter ‘Heylowigis’, abdis in Leeuwenhorst, en zijn eerdere testament ten voordele van de abdis en het convent niet heeft herroepen. Hij verkiest tot executeurs zijn dochter Heijlwig, Erwinus, prior van de Carmelieten in Haarlem, Jacobus, cureit in Westzaanden, Jacobus van Bakenesse, Boudewijn van Geervliet, Nicolaas van Bakenesse en Willem van Zaanden.⁹²

Uit dit huwelijk:

1. *Dirk van Bakenesse*, volgt III-b.

III-b. *Dirk van Bakenesse*, vermeld 1373-1390, beleend na dode van zijn vader met 12 morgen land, gelegen in Schoten, 10 oktober 1373,⁹³ beleend 7 of 10 morgen land, gelegen in de Korenveen bij Haarlem, 10 oktober 1373,⁹⁴ beleend met 23 schellingen uit de herfstbede van de Zeevang 10 oktober 1373,⁹⁵ beleend met 12 morgen land, gelegen in Eskamp in Haagambacht, 13 februari 1381, respectievelijk 16 juni 1386,⁹⁶ beleend met ledige hand 1390, overl. voor 15 augustus 1394, tr. (lijftocht 16 juni 1386) *Elisabeth van Alphen*,⁹⁷ vermeld 1386-1396, overl. na 10 augustus 1396, dr. van Floris van Alphen.

Albrecht, etc. oorkondt op 16 juni 1386 dat hij Dirk van Bakenesse, na de dood van zijn jongere zoon Jan van Bakenesse, zijn oudste zoon Dirk van Bakenesse, vijf lampen land, omtrent 7 morgen, ‘liggende bij Haerlem in den corenveen den Heeren Gheryts lane mitter selver lane die daar toe behoort’ welk land en laan Dirk van Bakenesse, vader van voornoemde kinderen, van ons houdt en Jan zal dit land en leen na het overlijden van Dirk van ons houden; als hij sterft zonder nakomelingen gaat het over Dirk van Bakenesse, zijn broer, etc.⁹⁸ Dirk van Bakenesse maakte op 16 juni 1386 zijn echtgenote ‘Lysebette’ van Bakenesse haar lijftocht op de mindere helft van al zijn leengoed.⁹⁹ Albrecht, etc. beleent op 16 juni 1386 Dirk van Bakenesse en Dirk van der Werve met al zulk goed als ‘Clais van Bakenesse en Dirc van der Scuere’, hun beider vaderen, hield van de heerlijkheid Waterland.¹⁰⁰

Elisabeth van Bakenesse en haar zoons, Dirk van Bakenesse en Jan van Bakenesse, schenken op 30 maart 1395 aan het Leprooshuis inkomsten uit een stuk land, genaamd ‘Kroft’, gelegen

⁹⁰ Ons Voorgeslacht jrg. 42 (1987), blz. 758.

⁹¹ Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland-1 (1989), blz. 314 (leen 123).

⁹² NA, Abdij Leeuwenhorst, regest 192, d.d. 6-12-1353 (quingagesimo tercio mensis Decembris die sexta).

⁹³ Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland-2 (1990), blz. 83 (leen 162).

⁹⁴ Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland-2 (1990), blz. 85-86 (leen 167).

⁹⁵ Kort, Grafelijke lenen in Waterland (1993), blz. 202 (leen 48).

⁹⁶ Kort, Leenkamer Velsen (1986), blz. 192 (leen 7).

⁹⁷ De Nederlandsche Leeuw jrg. 5 (1887), blz. 43.

⁹⁸ Van Mieris III, blz. 445, d.d. 16-6-1386.

⁹⁹ Van Mieris III, blz. 445, d.d. 16-6-1386.

¹⁰⁰ Van Mieris III, blz. 446, d.d. 16-6-1386.

in Heemstede, dat toebehoord had aan Willem Costijnsz., en door Dirk van Bakenesse, haar overleden man was toegezegd.¹⁰¹ Op 17 juni 1395 is Dirk van Alphen Danielsz. borg voor Elisabeth van Bakenesse.¹⁰²

In de rekening over de periode 1396/97 van de abdij Rijnsburg staat dat Pieter van der Werken, rentmeester, aan de jonkvrouw van Bakenesse 300 Dordrechtse guldens, vervallen op 10 augustus 1396, ‘in minringhe van 1700 Dordrechtsgulden, die mijn vrouwe haer suldich is’ heeft uitbetaald.¹⁰³ Vervolgens verantwoordt hij daarna de door hem verteerde kosten vanwege: ‘Item des sonnendaghes na sinte Martijns octaua (= 19 november 1396) doe reed ic tot Haerlem ende bracht der joncvrou van Baeckenes hoer ghelt’.¹⁰⁴

Uit dit huwelijk:

1. *Dirk van Bakenesse*, volgt IV-b.
2. *Jan van Bakenesse*, volgt IV-c.
3. *Catharina Dirksdr. van Bakenesse*, tr. (lijftocht 20 april 1412) *Jan Jacobsz. Put (Jan Jacobsz. Nicolaas Putkensz. van Haarlem)*, burger van Haarlem (1440), beleend met 14 morgen land, gelegen in Honselersdijk achter de molen, verlijftocht zijn vrouw op dit land 12 december 1398, overl. voor 8 maart 1452.¹⁰⁵

IV-b. *Dirk van Bakenesse*, vermeld 1386-1429, beleend na dode van zijn vader met 12 morgen land, gelegen in Schoten, 15 augustus 1394,¹⁰⁶ beleend met 12 morgen land, in Eskamp in Haagambacht, 15 augustus 1394, resp. 29 december 1420, 5 juli 1429, 14 november 1429,¹⁰⁷ beleend namens zijn vrouw met de woning te Haasbroek, gelegen Wassenaar, 31 december 1420, resp. 5 juli 1429,¹⁰⁸ overl. voor 3 december 1442, tr. (1405) *Berthout van Haasbroek*,¹⁰⁹ vermeld 1398, beleend bij dode van haar vader met de woning te Haasbroek, gelegen Wassenaar, 31 april 1398,¹¹⁰ overl. voor 14 november 1429, dr. van Berthout van Haasbroek en Beatrix, dochter van (Hendrik) Diddeboeijesz. (Florisz.) van Catwijck.¹¹¹

Op 2 december 1387 draagt Catharina van Bakenesse grond van wijlen haar man Willem Costijnsz. over aan haar neef Dirk van Bakenesse, zoon van Dirk van Bakenesse en Elisabeth van Alphen.¹¹² ‘Dierderick van Bakenes’ wordt op 4 maart 1402 onder de voornaamste burgers van Haarlem genoemd.¹¹³ Jonge Dirk van Bakenesse erkent op 8 maart 1431 voor schepenen

¹⁰¹ NHA, Leprooshuis te Haarlem (toegang 3310), inv.nr. 6 (cartularium), fol. 7v-8, d.d. 30-3-1395 (zie: bijlage 6); Bert Koene, Tussen Gracht en Hout. De vroege geschiedenis van de zuidkant van Haarlem, in: *Jaarboek Vereniging Haarlem* (2004), blz. 129, 130.

¹⁰² NA, Abdij Leeuwenhorst inv.nr. 287, d.d. 17-6-1395.

¹⁰³ Hüffer, Abdij Rijnsburg-2, blz. 763.

¹⁰⁴ Hüffer, Abdij Rijnsburg-2, blz. 768.

¹⁰⁵ Kort, Leenkamer Blois (1985), blz. 39-40 (leen 104).

¹⁰⁶ Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland-2 (1990), blz. 83 (leen 162).

¹⁰⁷ Kort, Leenkamer Velsen (1986), blz. 192 (leen 7).

¹⁰⁸ Kort, Grafelijke lenen in Rijnland-3 (1990), blz. 144-145 (leen 426).

¹⁰⁹ M. Thierry de Bye Dólleman, De oorsprong van het geslacht Gael, in: *Jaarboek CBG*, deel 24 (1970), blz. 46.

¹¹⁰ Kort, Grafelijke lenen in Rijnland-3 (1990), blz. 144-145 (leen 426).

¹¹¹ F.J.W. van Kan, *Sleutels tot de macht. De ontwikkeling van het Leidse patriciaat tot 1420* (Hilversum, 1988). Bijlage 8: Prosopografische gegevens betreffende het Leidse patriciaat; Van Catwijck.

¹¹² NA, LRK inv.nr. 50, fol. 267, d.d. 12-12-1387.

¹¹³ Van Mieris III, blz. 775, d.d. 4-3-1402 (= 4-3-1403). Toepassing paasstijl.

van Haarlem verkocht te hebben aan Dirk van Bakenesse, zijn vader, 2½ morgen land, gelegen buiten de ‘Haghepoirte’ bij Leiden.¹¹⁴

Uit dit huwelijk:

1. *Catharina van Bakenesse*, lid van het Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te Den Bosch (1470), vermeld 1425-1452, overl. 28 oktober 1481 (grafzerk),¹¹⁵ tr. (lijftocht 9 juni 1425) *Vranck van der Boekhorst*,¹¹⁶ vermeld 1421-1463, schout van Katwijk (1429-1435), baljuw van Beverwijk (1430), dijkgraaf van Kennemerland en Friesland (1431), stichter van het Barbara en Catharinaconvent te Noordwijk, testeren 25 maart 1452, overl. 22 januari 1463 (grafzerk),¹¹⁷ zn. van Floris van de Boekhorst¹¹⁸ en een dochter van Vranck Saey Dircksz.

Op 9 juni 1425 wordt Vranck van der Boekhorst beleend met 8 morgen land, genaamd ‘Hollendersland’, gelegen in Kethel, waarop hij de lijftocht vestigt voor zijn vrouw jonkvrouw Catharina Dirckdr. van Bakenesse, nicht van de leenheer Hendrik, heer van Wassenaar en burggraaf van Leiden.¹¹⁹

Vranck van de Boekhorst, neef van de leenheer Hendrik, heer van Wassenaar en burggraaf van Leiden, wordt op 17 maart 1446 beleend met 7 morgen land in het ambacht Zuidwijk, genaamd ‘de Ruygenbroeck’, gelegen in Wassenaar, na overdracht door Dirk van Bakenesse.¹²⁰

Vranck van der Boekhorst en zijn vrouw, Catharina van Bakenesse, maken op 25 maart 1452 testamentaire bepalingen ten aanzien van hun dochters, Kuneer en Lijsbeth, die opgenomen zijn in het klooster en convent van Sint Mariënpool bij Leiden, en bezegelt de aktet (afb. 4).¹²¹

Op 15 december 1454 wordt Vranck van der Boekhorst, gehuwd met Catharina van Bakenesse, neef van de leenheer Jan van Wassenaar, burggraaf van Leiden, beleend met 10 hond teelland, gelegen Oegstgeest, na overdracht door Willem Jacob Wechmansz.¹²²

¹¹⁴ Overvoorde, Kloosters, regest 516, d.d. 8-3-1431; EL, Archieven Kloosters inv.nr. 1076, d.d. 8-3-1431 (zie: bijlage 9).

¹¹⁵ P.C. Bloys van Treslong Prins, *Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in en uit de kerken der provincie Zuid-Holland*, deel II^A (Utrecht, 1922), blz. 249-250.

¹¹⁶ Angevaare, Van Noordwijk, blz. 148-150.

¹¹⁷ P.C. Bloys van Treslong Prins, *Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in en uit de kerken der provincie Zuid-Holland*, deel II^A (Utrecht, 1922), blz. 249-250.

¹¹⁸ Angevaare, Van Noordwijk, blz. 81. Hij is een zoon van Floris III van de Boekhorst en een dochter van Ijsbrand Dullaert.

¹¹⁹ Hoek, Leenkamers Wassenaar (1978), blz. 664 (leen 124).

¹²⁰ Hoek, Leenkamers Wassenaar (1978), blz. 611 (leen 404).

¹²¹ Overvoorde, Kloosters, regest 997, d.d. 25-3-1452; EL, Archieven Kloosters inv.nr. 1108, d.d. 25-3-1452.

¹²² Hoek, Leenkamers Wassenaar (1978), blz. 554-555 (leen 294).

Afb. 4. Zegel van Vranck van der Boekhorst (1452).¹²³
(*Erfgoed Leiden*)

Vranck van der Boekhorst, ridder, sluit op 10 september 1456 een overeenkomst met de rector en prior van het convent aan het Rapenburg, om een klooster te stichten en daarom een bemuurde hofstede en drie stuken land, gelegen Noordwijk, hem afgestaan door de zuster van de derde orde, die door brand genoodzaakt waren te vertrekken. Hij behoudt een lijftocht voor hem zelf en zijn vrouw Catharina van Bakenesse, etc., en bezegelt de akte (afb. 5).¹²⁴

Afb. 5. Zegel van Vranck van der Boekhorst (1456).¹²⁵
(*Erfgoed Leiden*)

Vranck van der Boekhorst schenkt op 18 juni 1461 aan het convent van de besloten nonnen Regularissen van Sint Mariënpoel buiten Leiden, 51 nobel, die het klooster hem

¹²³ Beschrijving: 1. omschrift: S'VRA/NC·VAN·D·B/OECHORST
2. kenmerken: rond, ca. - mm, rode was, beschadigd en enigszins geplet.
3. zegelbeeld: een halfrond schild met als schildhouder een manfiguur het schild met zijn handen vasthoudend.
4. wapen: een klimmende leeuw.

¹²⁴ Overvoorde, Kloosters, regist 1129, d.d. 10-9-1456; EL, Archieven Kloosters inv.nr. 1123, d.d. 10-9-1456.

¹²⁵ Beschrijving: 1. omschrift: S'VR[-]/NC·VAN·D·B/[-]EHORST
2. kenmerken: rond, ca. - mm, groene was, beschadigd.
3. zegelbeeld: een halfrond schild met als schildhouder een manfiguur het schild met zijn handen vasthoudend.
4. wapen: een klimmende leeuw.

schuldig is, namelijk 6 nobel van geleend geld en 45 die door hem betaald zijn volgens een brief door de Leidse burggraaf bezegeld. Voor dat geld zal het klooster op haar terrein een kamer bouwen naar believen van hem of van Catharina, zijn vrouw, en bezegelt de akte (afb. 6).¹²⁶

Afb. 6. Zegel van Vranck van der Boekhorst (1461).¹²⁷
(*Erfgoed Leiden*)

Afb. 7. Impressie van de kwartierwapens op de grafzerk van Vranck van der Boekhorst.

¹²⁶ Overvoorde, Kloosters, regest 1249, d.d. 18-6-1461; EL, Archieven Kloosters inv.nr. 867, d.d. 18-6-1461.

¹²⁷ Beschrijving: 1. omschrift: S'VRA/NC·VAN·D·B/[-]CHORST
2. kenmerken: rond, ca. - mm, groene was, beschadigd.
3. zegelbeeld: een halfrond schild met als schildhouder een manfiguur het schild met zijn handen vasthoudend.
4. wapen: een klimmende leeuw.

In de kerk van Noordwijk binnen ligt de grafzerk van Vranck van der Boekhorst met daarop aangebracht acht kwartierwapens, die zijn uitgekapt.¹²⁸ De kwartierwapens zijn door Arnout van Buchel nagetekend.¹²⁹ Op basis hiervan is een tekening van de wapenschilden in kleur voor zover bekend gemaakt (afb. 7).

2. (*Jonge*) Dirk van Bakenesse, vermeld 1429-1444, beleend bij dode van zijn moeder met de woning te Haasbroek, gelegen Wassenaar, 14 november 1429,¹³⁰ draagt over 17 november 1469, beleend bij dode van zijn vader met 12 morgen land, gelegen in Schoten, 16 januari 1444,¹³¹ overl. tussen 17 november 1469 en 23 augustus 1471.

Dirk van Bakenesse erkent verkocht te hebben aan Vranck van der Boekhorst, zijn zwager, 1/4^e deel van 4 morgen, en 1/8^e deel van 12 morgen land, bij Leiden, gelegen tegen 'den Sieken' en buiten het 'poirthuys dat men wtvaart tot Delf', aan de Rijn. Hij zegelt het charter (afb. 8).¹³²

Afb. 8. Zegel van Dirk van Bakenesse (1432).¹³³
(*Erfgoed Leiden*)

Dirk van Bakenes erkent 20 februari 1434 voor de schout van Zoeterwoude verkocht te hebben aan Mouwerijn Willemsz. van Leyden 2½ morgen land aldaar.¹³⁴

¹²⁸ P.C. Bloys van Treslong Prins, *Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in en uit de kerken der provincie Zuid-Holland*, deel II^A (Utrecht, 1922), blz. 249-250; Angevaere, Van Noordwijk, blz. 137.

¹²⁹ HUA, Van Buchel Inscriptioes, blz. 70. Het kwartierwapen Van Catwijck vertoont op de tekening een dwarsbalk boven vergezeld van twee leeuwenkoppen en onder van één leuwenkop. Wellicht door slijtage niet goed meer te onderscheiden wat er precies in het wapen stond.

¹³⁰ Kort, Grafelijke lenen in Rijnland-3 (1990), blz. 144-145 (leen 426).

¹³¹ Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland-2 (1990), blz. 83-84 (leen 162).

¹³² Overvoorde, Kloosters, regest 539, d.d. 20-3-1432; EL, Archieven Kloosters inv.nr. 1076, d.d. 20-3-1432 (zie: bijlage 10).

¹³³ Beschrijving: 1. omschrift: [-]IC[-]A·BAKENE[-]

2. kenmerken: rond, ca. - mm, groene was, beschadigd.

3. zegelbeeld: een gotisch schild gevat in een rondboogvierpas versierd met verm. een vijfpuntig sterretje, geplaatst op een rondboogvierpas van twee ronde, versierd met gotische motieven, en twee uitgerekte bogen, verm. versierd met mensfiguren.

4. wapen: een schuinbalk beladen met drie schuinkruisjes in de richting van de schuinbalk.

¹³⁴ Overvoorde, Kloosters, regest 575, d.d. 10-2-1434.

3. *Berthout van Bakenesse*, vermeld 1429-1442, beleend bij dode van zijn vader met 12 morgen land in Eskamp, gelegen in Haamambacht, 3 december 1442,¹³⁵ overl. voor 6 oktober 1469, tr. (lijftocht 3 december 1442) *Margaretha Wermboutsdr.*, vermeld 1442-1470, dr. van Wermbout Nannenz.

Margaretha, weduwe van Berthout van Bakenesse, erkent op 13 oktober 1470 voor schepenen van Leiden, aan de gasthuismeesters van Sint Katrijngasthuis gegeven te hebben een rente van 33 groot, verzekerd op een huis aan de Camp en een rente van 23 groot en 2 penning, verzekerd op twee kameren achter de Onser Lieve Vrouwenkerk aldaar.¹³⁶ Jan Claesz. c.s. maken voor de ambachtsheer van Zoeterwoude, leenman van de grafelijkheid Holland, op 6 augustus 1518 een scheiding van de nalatenschappen van Claes Jan Claesz. en juffrouw Pieternelle Berthoutsdr. van Bakenesse, en van Dirckgen Berthoutsdr. van Bakenesse.¹³⁷

4. *Jan van Bakenesse*, vermeld 1432-1434.

Jan van Bakenesse erkent op 10 juni 1432 verkocht te hebben aan Vranck van der Boekhorst, zijn zwager, 1/4^e deel van 4 morgen, en 1/8^e deel van 12 morgen bij Leiden, gelegen tegen 'den Siecken' en buiten het 'poirthuys, dat men wtvaart tot Delft' aan den Rijn. Het charter wordt door hem bezegeld (afb. 9).¹³⁸

Afb. 9. Zegel van Jan van Bakenesse (1432).¹³⁹
(*Erfgoed Leiden*)

¹³⁵ Kort, Leenkamer Velsen (1986), blz. 192 (leen 7).

¹³⁶ Archieven van de Gasthuizen te Leiden, regest 771, d.d. 13-10-1470.

¹³⁷ Overvoorde, Gasthuizen, regest 1008, d.d. 6-8-1518; EL, Archieven Gasthuizen inv.nr. 113, d.d. 6-8-1518.

¹³⁸ Overvoorde, Kloosters, regest 543, d.d. 10-6-1432; EL, Archieven Kloosters inv.nr. 1076, d.d. 10-6-1432 (zie: bijlage 11).

¹³⁹ Beschrijving: 1. omschrift: S·IAN·VAN·BAKENES

2. kenmerken: rond, ca. - mm, groene was, licht beschadigd.

3. zegelbeeld: een gotisch schild met als schildhouder een manfiguur het schild met zijn handen vasthoudend.

4. wapen: een schuinbalk beladen met drie schuinkruisjes in de richting van de schuinbalk met in linkerbovenhoek een vijfpuntig sterretje.

Mouwerijn Willemsz. erkent op 19 juni 1434 voor de schout van Zoeterwoude verkocht te hebben aan Jan van Bakenesse de helft van 5 morgen land in Zoeterwoude.¹⁴⁰ Jan van Bakenesse erkent op 24 december 1434 verkocht te hebben aan Vranck van der Boekhorst, zijn zwager, de helft van 5 morgen land, gelegen in Zoeterwoude, waarvan de andere helft reeds aan Vranck toebehoort. Met het zegel van Jan van Bakenesse (afb. 10)¹⁴¹

Afb. 10. Zegel van Jan van Bakenesse (1434).¹⁴²
(Erfgoed Leiden)

IV-c. *Jan van Bakenesse*, vermeld 1386-1439, beleend bij dode van zijn vader met 7 of 10 morgen land, in de Korenveen bij Haarlem, 15 augustus 1394, resp. 29 december 1420, 10 juli 1429, 1 april 1439,¹⁴³ overl. voor 14 januari 1453.

Kinderen:

1. *Dirk van Bakenesse Jansz.*, vermeld 1449-1479, beleend bij dode van zijn vader met 7 of 10 morgen land, in de Korenveen bij Haarlem, 14 januari 1453, ten vrij eigen voor 144 pond, 27 januari 1479.¹⁴⁴

Dirk van Bakenesse Jansz. erkent op 31 december 1449 voor de schout van Wassenaar verkocht te hebben aan Baert IJsbrantsdr. een rente van 1 pond, verzekerd op de woning van Jan van Bakenesse, genaamd 'Wigghers hofstede', gelegen in 'Voerenbroec' onder Wassenaar, welke pond behoort tot de 12 pond door Jan van Bakenesse aan zijn zoon Dirk bewezen voor diens moederlijk versterf.¹⁴⁵ Dirk van Bakenesse Jansz. heeft voor de schout van Wassenaar op 25 maart 1450 verkocht aan de ziekenhuismeesters van

¹⁴⁰ Overvoorde, Kloosters, regest 584, d.d. 19-6-1434; EL, Archieven Kloosters inv.nr. 1076, d.d. 19-6-1434 (zie: bijlage 12).

¹⁴¹ Overvoorde, Kloosters, regest 591, d.d. 24-12-1434; EL, Archieven Kloosters inv.nr. 1076, d.d. 24-12-1434 (zie: bijlage 13).

¹⁴² Beschrijving: 1. omschrift: S·IAN·VAN·BAKENES
2. kenmerken: rond, ca. - mm, groene was, licht beschadigd.
3. zegelbeeld: een gotisch schild met als schildhouder een manfiguur het schild met zijn handen vasthoudend.
4. wapen: een schuinbalk beladen met drie schuinkruisjes in de richting van de schuinbalk met in linkerbovenhoek een vijfpuntig sterretje.

¹⁴³ Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland-2 (1990), blz. 85-86 (leen 167).

¹⁴⁴ Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland-2 (1990), blz. 85-86 (leen 167).

¹⁴⁵ Overvoorde, Gasthuizen, regest 584, d.d. 31-12-1449.

Leiden voor de zieken bij de Hagepoort een rente van 3 pond Hollands verzekerd op een zate van 9½ morgen land, gelegen Wassenaar, in drie stukken.¹⁴⁶

Dirk van Bakenesse Jansz. erkent op 10 juni 1451 voor de schout van Wassenaar verkocht te hebben aan de deputaten en memoriemeesters, enz., een rente van 2 pond Hollands, verzekerd op een 'zate' land, groot 9½ morgen, en een kamp land, gelegen 'Voirenbroec'k, en 2½ hond geestland, gelegen in Cortedorp.¹⁴⁷

2. *Elisabeth van Bakenesse*, vermeld 1449, tr. *Claes Scermer*, vermeld 1449.

'Clais Scermer' en Elisabeth Jansdr. van Bakenesse, zijn vrouw, erkennen op 2 maart 1449 voor de schout van Wassenaar verkocht te hebben aan Hendrik Jacobsz. een rente van 9 gouden Wilhelmusschild, verzekerd op een woning van 9½ morgen land, gelegen in 'Vorenbroick'.¹⁴⁸

II-d. *Sophia (van Bakenesse)*, vermeld 1341-1380, tr. *Albrecht de Weent (die Weendt) Dirksz.*, vermeld 1337-1383, schepen van Haarlem (1348¹⁴⁹, 1353¹⁵⁰), overl. na 23 april 1383.

In 1337 ontvangt Albrecht de Weent geld van de grafelijkheid vanwege de 'windval' te Haarlem.¹⁵¹

Jacob van Bakenesse, Claes van Bakenesse en Albrecht de Weent verhuren op 11 januari 1340 een hofstede in Bakenesse, drie roeden breed, strekkende van de halve sloot in het Spaarne, voor 12 schellingen per jaar, te betalen ieder jaar op 1 oktober, aan broeder Jan van Adrichem.¹⁵²

Toelichting

Hoewel er in het charter geen familierelatie tussen Jacob- en Claes van Bakenesse en Albrecht de Weent wordt vermeld, ligt het voor de hand - gezien het gemeenschappelijk eigendom - om in hem een zwager te zien.

Graaf Willem geeft op 16 januari 1341 aan Albrecht de Weent, en diens vrouw Sophia, i.p.v. 5 'tallike' bomen per jaar uit de Haarlemmerhout, die zij van zijn vader hielden, een rente van

¹⁴⁶ Overvoorde, Gasthuizen, regest 1739, d.d. 25-3-1450.

¹⁴⁷ Overvoorde, Kerken, regest 212, d.d. 10-6-1451.

¹⁴⁸ Overvoorde, Gasthuizen, regest 572, d.d. 2-3-1449.

¹⁴⁹ Ons Voorgeslacht jrg. 42 (1987), blz. 758; nr. 442, d.d. 24-5-1348: Dirck van der Spaerne en Aelbrecht die Weent, schepenen te Haerlem (GA Haarlem, Cartularium Carmelieten, fol. 17v); M. Thierry de Bye Dólleman, De oorsprong van het geslacht Gael, in: *Jaarboek CBG*, deel 24 (1970), blz. 42. Aelbrecht die Weent, schepenen in Haarlem, d.d. 8-12-1348.

¹⁵⁰ NA, Abdij Leeuwenhorst, regest 184, d.d. 22-2-1353 (zie: bijlage 5).

¹⁵¹ Collectie Groesbeek met verwijzing naar: Rekening Houtvester Holland, blz. 89.

¹⁵² Geldersarchief, Huis Ter Horst inv.nr. 770, d.d. 11-1-1340 (zie: bijlage 4). Toepassing paasstijl.

6 pond per jaar.¹⁵³ Deze jaarlijkse rente wordt uitgekeerd in de jaren 1343-1344, 1349-1380.¹⁵⁴ In 1343 ontvangt de grafelijkheid aan hofstede huur van Albrecht de Weent van 'Henrics huse veren Baerten Neve'.¹⁵⁵ In 1345 koopt Albrecht de Weent hout en kalk, dat te Haarlem werd verkocht door de grafelijkheid.¹⁵⁶

Op 22 februari 1353 oorkonden Jacob van Bakenesse en Albrecht de Weent, schepenen in Haarlem, dat heer Willem Taerning heer Albrechtszoon, en Agniese, zijn zuster, met haar man Willem Nagel, afstand doen van hun recht op de erfenis van hun zuster Margriete, weduwe van Witte Gheyen, ten voordele van de abdis van der Lee. Alleen het zegel van Albrecht de Weent is bewaard gebleven (afb. 11).¹⁵⁷

Afb. 11. Zegel van Albrecht de Weent (1353).¹⁵⁸
(Nationaal Archief)

Op 23 april 1383 verklaren de schepenen van Beverwijk dat Albrecht de Weent verkocht heeft aan Mathijs Claesz. ten behoeve van het hospitaal van Egmond een halve werf, gelegen in de ban van Wijk.¹⁵⁹

Uit dit huwelijk:

1. *Aecht de Weent*, volgt III-c.

¹⁵³ Muller, *Regesta Hannonensia*, blz. 275, d.d. 16-1-1341 (1340, Dinsdag na S. Pontiaensdag). Toepassing paasstijl.

¹⁵⁴ Collectie Groesbeek met verwijzing naar: Rek. Rentmeester Kennemerland, deel II, blz. 329, 479; Rek. Rentmeester Kennemerland, inv.nr. 798, fol. 25v (1349-1350), 800, fol. 28 (1350-1351), 800, fol. 19 (1352), 803, fol. 15v (1356), 805, fol. 23 (1357-1358), 807, fol. 25v (1358-1359), 809, fol. 25 (1361-1362), 811, fol. 18 (1363-1364), 812, fol. 23v (1366-1367), 813, fol. 6v (1368-1369), 816, fol. 31 (1373-1374), 817, fol. 17 (1374), 818, fol. 17v (1374-1375), 821, fol. 19 (1379), en 822, fol. 17 (1380).

¹⁵⁵ Collectie Groesbeek met verwijzing naar: Rek. Rentmeester Kennemerland, deel II, blz. 225.

¹⁵⁶ Collectie Groesbeek met verwijzing naar: Rek. Rentmeester Kennemerland, deel II, blz. 496.

¹⁵⁷ NA, Abdij Leeuwenhorst, regest 184, d.d. 22-2-1353 (zie: bijlage 5).

¹⁵⁸ Beschrijving: 1. omschrift: S·ALBRECHT·DIE·WEENDT

2. kenmerken: rond, ca. - mm, groene was, gaaf.

3. zegelbeeld: een gotisch schild.

4. wapen: drie ruiten (2:1).

¹⁵⁹ Meilink, Abdij Egmond, regest 540, d.d. 23-4-1383.

2. *Jan de Weent*,¹⁶⁰ geb. 1337 (oud 67 jaar in 1404), ingetreden op 17 jarige leeftijd in het klooster Egmond, vermeld vanaf 1354, monnik, prior en koster (1363-1381), abt (1381-1404), overl. 11 september 1404.

Op 25 juni 1385 geeft Johan die Weent, abt van Egmond, een vvidimus van een bried van 1370, bezegelt de brief.¹⁶¹

Afb. 12. Zakenzegel van Jan de Weent (1385).¹⁶²
(*Nederlandsche kloosterzegels*)

Op 22 juli 1396 verklaart Philips van Polanen, ridder, aan heer Jan van Katwijk, monnik en kapelaan van de abt van Egmond, overgegeven te hebben 14 morgen land met ambachtstoebehoren, gelegen in Woudambacht, met het land in de Hof van Delft, etc., bezegeld door Jan de Weent, abt van Egmond (afb. 13).¹⁶³

Heer Jan die Weent, abt van Egmond, oorkondt op 19 april 1402 dat zijn zwager Mathijs Claesz. hem uit zijn eigen goed heeft opgedragen 5 stukken land gelegen in de ban van Heemskerk, genaamd 'Nockensate, Reymboutsacker en Beecacker', strekkende van de 'Nockensate' van de 'Egmonderwech' oostwaarts tot aan de 'Breedslacht[er]beec'; de andere twee stukken strekkende van de 'Egmonderwech' tot de 'Woutacker', van de halve hoeve, en houden \pm 16 achtendeel 'rogsading', belend ten noorden de abt van Egmond, ten zuiden Dirk die Buchter en 'Aelwyns beec', en vervolgens wordt hij ermee beleend, na zijn dood te komen op Dirk de Weent Dirksz., zoon van zijn zuster; lijftocht voor Aechte, de vrouw van Mathijs, nicht van Jan de Weent.¹⁶⁴

¹⁶⁰ Hof, Egmond, blz. 80-88. Hij is dus geen zoon van Albrecht de Weent, die schepen in Beverwijk is.

¹⁶¹ Meilink, Abdij Egmond, regest 546, d.d. 25-6-1385; Beelaerts van Blokland, *Kloosterzegels-1*, blz. 14, 19-20.

¹⁶² Beschrijving: 1. omschrift: S·JOH·IS·WEENT·DEI GRA·ABB·S·ECC·E·EGMU·DEN'

2. kenmerken: rond, ca. 32 mm, groene was, licht beschadigd.

3. zegelbeeld: een gotisch schild geplaatst in een nis met als schildhouder een engel het schild met zijn handen vasthoudend.

4. wapen: drie ruiten (2:1).

5. opmerking: het omschrift is aangevuld aan de hand van een ander zegel d.d. 21-1-1385.

¹⁶³ Meilink, Abdij Egmond, regest 639, d.d. 22-7-1396; Beelaerts van Blokland, *Kloosterzegels-1*, blz. 14, 19-20.

¹⁶⁴ Meilink, Abdij van Egmond, inv.nr. 360, d.d. 19-4-1402.

Afb. 13. Grootzegel van Jan de Weent (1396).¹⁶⁵
(Nederlandsche kloosterzegels)

III-c. *Aecht de Weent*, vermeld 1402, tr. 1^e *Dirk (...)*, tr. 2^e *Mathijs Claesz.*, won. Beverwijk, vermeld 1389-1413, schepen (1389),¹⁶⁶ zegelt als leenman van de abdij Egmond (1390, 1391, 1397, 1404, 1407, 1413),¹⁶⁷ meier van de abt van Egmond (1396),¹⁶⁸ schout (1405),¹⁶⁹ poorter (1407),¹⁷⁰ overl. na 10 januari 1413.

Op 4 juli 1381 verklaren Gerrit die Visker en Mathijs Claesz. voor enige met naam genoemde monniken en leenmannen van het godshuis, elk voor de helft tot een recht leen van het godshuis van Egmond te hebben ontvangen het goed dat Bertelmeus Clarensz. in leen heeft gehad.¹⁷¹ De schepenen van Beverwijk verklaren op 23 april 1383 dat Albrecht de Weent verkocht heeft aan Mathijs Claesz. ten behoeve van het hospitaal van Egmond een halve werf, gelegen in de ban van Wijk.¹⁷²

Mathijs Claesz. verklaart op 7 maart 1387 namens de abt van Egmond, dat de hofstede, waarop Alijne van Valkenburch en Dirck Bertelmeusz. thans wonen, aan de abt toehoort.¹⁷³ Mathijs

¹⁶⁵ Beschrijving: 1. omschrift: S'IOHANNIS·WEENT·DEI·GRACIA·ABBATIS·MONASTERII·EGMUNDE'SIS
2. kenmerken: ovaal, hoog ca. 72 mm en breed ca. 45 mm, rode was, gaaf.
3. zegelbeeld: de abt, staande in een nis, de rechterhand zegenend opgeheven, met in de linkerhand een kromstaf, onder de nis een gotisch schild.
4. wapen: drie ruiten (2:1).

¹⁶⁶ Meilink, Abdij Egmond, regest 588, d.d. 14-12-1389.

¹⁶⁷ Meilink, Abdij Egmond, regest 589, d.d. 17-3-1390, resp. 590, d.d. 17-3-1590, 603, d.d. 16-7-1391, 644, d.d. 29-5-1397, 718, d.d. 2-5-1404, 742, d.d. 28-5-1407, 759, d.d. 11-4-1409, 785, d.d. 10-1-1413.

¹⁶⁸ Meilink, Abdij Egmond, regest 641, d.d. 9-8-1396. Mathijs Claesz. geregeld voor als zaakwaarnemer (meier) voor de abt van Egmond. Niet alle akten waarin hij optreedt zijn benoemd.

¹⁶⁹ Meilink, Abdij Egmond, regest 729, d.d. 21-5-1405.

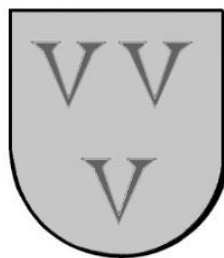
¹⁷⁰ Meilink, Abdij Egmond, regest 743, d.d. 28-6-1407.

¹⁷¹ Meilink, Abdij Egmond, regest 529, d.d. 4-7-1381; Kort, Leenkamer Abdij Egmond, blz. 94 (leen 29).

¹⁷² Meilink, Abdij Egmond, regest 540, d.d. 23-4-1383.

¹⁷³ Meilink, Abdij Egmond, regest 562, d.d. 7-3-1387.

Claesz. zegelt op 17 maart 1390 als leenman van de abdij van Egmond een charter.¹⁷⁴ Aan dit charter hangt zijn zegel (afb. 14).¹⁷⁵

Afb. 14. Tekening van het zegel van Mathijs Claesz. (1390).

Op 19 april 1402 verklaart Jan de Weent, abt van Egmond, dat Mathijs Claesz., zijn zwager, ten behoeve van Dirk de Weent, *zoon van diens zuster*, afstand heeft gedaan van nader beschreven leengoederen, gelegen in Wijk, die hij van de abt in leen houdt, met voorbehoud van de lijftocht van Aechte, vrouw van Mathijs Claesz., welke goederen hij (de abt) weder aan Dirk de Weent in leen heeft gegeven, met de bepaling dat het goed in mannelijke lijn zal vererven.¹⁷⁶ Op dezelfde dag wordt Mathijs Claesz. na opdracht uit eigen beleend met de ‘Nockenfaat’, gelegen in Heemskerk, met lijftocht voor zijn vrouw,¹⁷⁷ waarna hij op 19 mei 1402 verklaart het leen ontvangen te hebben.¹⁷⁸

Uit het eerste huwelijk:

1. *Dirk de Weent Dirksz.*,¹⁷⁹ vermeld 1400-1415, voogd van de abt van Egmond (1412),¹⁸⁰ meier van de abt van Egmond (1415),¹⁸¹ overl. na 12 december 1417, tr. *Janne Jansdr.*, overl. na omstreeks 1400.

Omstreeks 1400 draagt Dirk de Weent, gehuwd met Janne Jansdr., op aan de abt van Egmond drie stukken land in de ban van Vlieland en land te Velsen, te komen op Albrecht, zijn zoon, Frans (oudste zoon), Janne, Kerstijn, Willem, allen dochters.¹⁸²

Op 19 april 1402 wordt hij beleend bij overdracht door zijn oom Mathijs Claesz. met de helft van verschillende leengoederen 19 april 1402,¹⁸³ waarna hij op 10 mei 1402 verklaart de leengoederen ontvangen te hebben. Hij zegelt de oorkonde.¹⁸⁴ Op 23 juli

¹⁷⁴ Meilink, Abdij Egmond, regest 590, d.d. 17-3-1390.

¹⁷⁵ CBG, Collectie Muschart, kaart 88^A: Mathijs Claesz. zegelt 17-3-1390 met 3 letters V als de schets, omschrift de naam.

¹⁷⁶ Meilink, Abdij Egmond, regest 690, d.d. 19-4-1402.

¹⁷⁷ Meilink, Abdij Egmond, regest 691, d.d. 19-4-1402; Kort, Leenkamer Abdij Egmond, blz. 115 (leen 84).

¹⁷⁸ Meilink, Abdij Egmond, regest 696, d.d. 19-5-1402.

¹⁷⁹ Kort, Leenkamer Abdij Egmond (1998), blz. 94-95 (leen 29).

¹⁸⁰ Meilink, Abdij Egmond, regest 781, d.d. 17-10-1412.

¹⁸¹ Meilink, Abdij Egmond, regest 802, d.d. 13-5-1415,

¹⁸² Meilink, Abdij van Egmond, regest 1345a, d.d. 1400-1425; Kort, Leenkamer Abdij Egmond (1998), blz. 132 (leen 127).

¹⁸³ Meilink, Abdij Egmond, regest 690, d.d. 19-4-1402; Kort, Leenkamer Abdij Egmond (1998), blz. 94-95 (leen 29).

¹⁸⁴ Meilink, Abdij Egmond, regest 693, d.d. 10-5-1402.

1408 zegelt Dirk de Weent als leenman van de abdij Egmond.¹⁸⁵ Idem op 11 april 1409.¹⁸⁶ Aan al deze charters hangt zijn zegel, waarvan een tekening is gemaakt (afb. 14).¹⁸⁷

Afb. 14. Tekening van het zegel van Dirk de Weent Dirksz. (1402).

Op 12 december 1417 verklaart Dirk de Weent aan de abt van Egmond overgedragen te hebben verschillende stukken land, gelegen in het ambacht Heemskerk aan de Kleine Houtweg. Hij zegelt de akte.¹⁸⁸

¹⁸⁵ Meilink, Abdij Egmond, regest 753, d.d. 23-7-1408.

¹⁸⁶ Meilink, Abdij Egmond, regest 759, d.d. 11-4-1409.

¹⁸⁷ CBG, Collectie Muschart, kaart 45^B: Dirk de Weent zegelt met een wapen gekeperd van 12 stukken met in een vrijkwartier een ruit. P.S.: Dit wapen wordt ook gevoerd door Albrecht de Weent, schepen van Beverwijk, d.d. 7-3-1387 (Meilink, Abdij Egmond, regest 562), 31-3-1388 (Meilink, Abdij Egmond, regest 570).

¹⁸⁸ Meilink, Abdij Egmond, regest 808, d.d. 12-12-1417.

Bijlagen

1. Verkoop van Kille Willenhoeve, d.d. 3-7-1306.¹⁸⁹

Ic Simon van Benthem, ridder, doe cont allen den ghenen die dese letteren sullen sien of horen lesen dat ic hebbe vercoft Kille Willen hoeve, die morghen omme neghen pont ende viiftien scelling, dair of die helft was siinre kinderen, die outs dair of Johan van Roesenburgh, Villaim ende Jacob sine broederen, voet van desen voir ghesceyden kinderen of te doene al nairre koip van alsoe groit als siire anhegoit waren, als Johan in den lande comt soo sel hi ene vrie ghift gheven, also verre als hire anhegoit was. Heir na sullen Willaim ende Jacob als sii tote haren jaren ghecoemen siin ene vrie ghift gheven, also verre als siire anhegoit waren. Dese voirghesceyde drie kinderen Johan, Willaim ende Jacob als sii ghegheven hebben ene vrie ghift dair na te waren jair ende dach, sonder alre hande sdachte argheheyde. Wair oec dat sake datter ene sturve die dit erve name doe soude voir hem gheven ene. Dit voirghesceyde goit hebben ghecoft veren Kateriine van Bakenesse ende Agnese haren Alebrecht Taringhs susteren ende ontfaen. Wair oec dat sake dat heir an eit ontbrake an Johan, an Willaim, an Jacob, dair voir soe souden sii hebben tutschat (= 't uteschat)¹⁹⁰ ghelt alst lant ghecoft is. Heir voir is borghe hair Simon van Benthem, hair Johan van Duvenvorde, Ghisebrecht Sueim ende Isebrant Naghel met samender hant. Vp dat dit stade ende vast blive soe hevet beseghelt hair Simon van Benthem ende hair Johan van Duvenvorde. Gheven int jair ons heren dertien hondert ende sesse des Soenendaghes na Sente Pieters daghe ende Sente Pauwels.

2. Testament van Hildegonda, vrouw van Jacob van Bakenesse, d.d. 4-8-1322.¹⁹¹

In de kantlijn: dit is dat testament dat Hillegond, Jacobs wijf van Bakenesse, ·i· pond Hollands siaers.

In den name Gods amen, Ic Hildegond, Jacobs wijf van Bakenesse, hebbe ane ghesien dat corte leven, ende ontberdende des loens hier boven ghesont mijns lichaems ende mijnre vijfsinne, hebbe ghemaket mijn testament van minne eyghelicken ghoede dat ic nu besitte ende hier na besitten sal bi rade goeder lude in deser maniere als hier na volghet. In den eersten so gheve ic ende besettic den broederen van Sente Jans huse te Haerlem een pond ghelds of tien pond Hollandsch daer boven, ende met desen tien ponden sullen si copen een pond ghelts jaerlics ewelike te bliven, ende minne memorie mede te doene. Ende aldaer kiese ic myne legherstedede. Voirt so besette elken broder in Sente Jans huse te Haerlem voerseit vijf scellinghe, voert besettic den armen toet Sente Katrinen tUtrecht een bedde ende datter toe behoert met enen paer slaplaken ende met ore deken, voirt der kerke van Haerlem een pond. Item den prochiepaven van Haerlem elc vijf scellinghe, item alle den ghesellen die priesters sijn ter prochikerke te Haerlem vijf scellinghe jaerlix minne memorie mede te doene, item den predicaers te Haerlem elken broeder twe grote, item onsen Vrouwen broeders te Haerlem elken broeder twe grote, item toet Akersloter kerke een pond, item ter kerke toet Vutgheest tien scellinghe, item ter kerke te Lymmen vijf scellinghe, item ter kerke te Westzaenden vijf scellinghe, item ten gasthuuse te Haerlem vijf scellinghe, item ter kerke te Sloten vijf

¹⁸⁹ NA, Abdij Leeuwenhorst (toegang 3.18.17.02), inv.nr. 36, d.d. 3-7-1306.

¹⁹⁰ Uteschatten = (1) invorderen, (2) een bepaalde schatting voleindeigen.

¹⁹¹ Noord-Hollands Archief, Kloosters te Haarlem (toegang 2123), Commanderie van Sint Jan, inv.nr. 132, fol. 44v-45, nummer 145 [scan 47], d.d. 4-8-1322 (1322, des woensdaghes na Sente Pieters dach ingaende oghest).

scellinghe, item ter kerke toet Sente Gheerdenberghe vijf scellinghe, item den gasthuse aldaer vijf scellinghe, item ter kerke te Dordrecht vijf scellinghe, item den minderen broeders aldaer vijf scellinghe, item den augustinen aldaer vijf scellinghe, item ter Scagher kerke vijf scellinghe, item haren Nyclaese aldaer tien scellinghe, item den coster Hille aldaer drie scellinghe, item in Bersingherhorne, in Nuwe kerke, in Nyedorp, in Winkel, in Oude Niedorp, elker kerke van desen vijf scellinghe, item den Heilighen Gheest te Haerlem vijf scellinghe jaerlix, voert van minnen clederen ende van minne cleynoden dat in minnen foirtsiele (fortsier = kist) ghevonden wart ende die te minnen live behoren in minnen lesten live dat sette ic in die hant mire testamentore, is dat ic selve niet en besceyde. Ende hier of kyese ic testamentore te wesen minen lieven hier haren Jacob, bi der ghenade Gods bisscop van Zuden, haren Arnoude, commenduur toet Sente Johans huse te Haerlem, of den ghene die in sine stede is, haren Florens van Limmen, minen lieve neve, ende Jacob van Bakennesse, mine testamentore, dat si dese brief bezeghelen. Ende wi Jacob, bi der ghenade Gods bisscop van Zuden, broeder Arnoud, Florens, personen van Lymmen, ende Jacob van Bakennesse, om bede Hildegonde voerscreven hebben wi desen brief bezeghelt met onsen zeghelen. Ende om die mere sekerheit dit testament stade ende vaste te bliven heb ic ghebeden Dirck den Weent ende Willaem Jans zoen van Zaenden, scepene in Harelem, dat si desen brief met minen testamentoers mede bezeghelen. Ende wij Dirck ende Willaem voirnoemd hebben om bede willen Hildegond voerseyt want sijs voir ons beelyet heeft desen brief mede bezeghelt metten testamentoers voirscreven. In oirconde deser letter bezeghelt met onsen zeghelen int jaer ons heren dusent drie hondert ende twee ende twyntich des woensdaghes na Sente Pieters dach ingaende oghest.

3. Verkoop van de Kille Willemhoeve te Wateringen, d.d. 17-11-1335.¹⁹²

Allen den ghenen die desen brief sullen sien of horen lesen, ic Florens Ghisebrechts soen, scoutte ter Wateringhe, make cont ende kenlike dat haer Aelbrecht Terninc, priester, quam voer mi ende voer dat manerecht ter Wateringhe ende verliede al daer dat hi ende Agniese, sijn sustere, vp ghegheven hadden haer lant dat si liggende hadden ter Wateringhe dat gheheten es Kille Willenhoeve, welc lant haer Jan van der Wateringhe, riddre, ontfinc den eyghendoem to des godshuus behoef van der Lee. Twelike te duren sonder weder segghen. In kennessen der waerheden so hebbe ic desen brief bezeghelt met minen zeghle. Ghegheven int jaer ons heren M^o CCC^o ende vive en dertich des vridaghes na Sinte Martinis daghe in den wintre.

4. Verhuur van een hofstede door o.a. Jacob van Bakensse, d.d. 11-1-1340.¹⁹³

Wij Aernt van Berkenroede, Wouter van Rollant, ende Gheryt Louwen zoen, scepenen in Haerlem, oirconden dat voir ons quam Broeder Jan, ende verliede dat hy gehuyrt heeft tot erfhuylre tegens Jacop van Bakennesse, Claes van Bakennesse ende Aelbrecht den Weendt Dirckx zoen, een hoffstede in Bakennesse, drie roeden breed, liggende tusschen Ghey Duninck ende Jan Boeter, vuytgaende van half den sloet tot aen die Spaerne om twaeleff scellingen tsjaers in rechten poirtrechte, jaerlicx te betalen te Bamisse (= 1 oktober) met allen rechte ende in allen manieren als Jan van Adrichem sine hoffstede gehuyrt heeft. In oirconde desen brieve bezegelt met onsen zegelen. Int jaer ons heeren duysent drie hondert ende veertich des dingedaghes nae derthiendach.

¹⁹² NA, Abdij Leeuwenhorst (toegang 3.18.17.02), inv.nr. 122, d.d. 17-11-1335.

¹⁹³ Geldersarchief, Huis Ter Horst inv.nr. 770, d.d. 11-1-1340. Toepassing paasstijl.

5. Overdracht aanspraken op een erfenis aan de abdis van Leeuwenhorst, d.d. 22-2-1353.¹⁹⁴

Wi Jacob van Bakenesse ende Aelbrecht die Weent, scepene in Haerlem, oerconden dat voer ons quamen haer Willaem Taerning, heren Aelbrechts zoen, ende Agniese, siin zuster, met Willaem Naghel, horen man, horen mombaer, ende quite sconden aldat si te zegghen mochte hebben op alsulke erfnesse als Margriete, hoer zuster, Witte Gheyen wiif was, gherumet heft mette doot. Ende dit hebben si ghedaen toeten Abdissen behoef van der Lee. In oerconde desen brieve bezeghelt met onsen zeghelen. Int jae ons heren M·CCC twie ende viiftich op Sinte Pieters dach in Zelle.

6. Vestiging van een jaarrente door Elisabeth van Alpgen, d.d. 30-3-1395.¹⁹⁵

Wij Claes Jan Jacopsz zoons zoon ende Jan Wouter Symons zoons zoon, scepenen in Haerlem, oirconden dat voer ons quamen Jonckvrou Lysbet van Bakenes mit Dircx hant van Bakenes, haers zoons ende mombaers, Dirck van Bakenese voirschr. ende Jan van Bakenes, ende ghelieden dat zij ghegheven ende bewyst hebben den meesters der Lazarusse luyde, die woenachtich zijn buyten der Stede van Hairlem inden ban van Hadiskendam tot dier lazarusse lude behoef veertich scellinck hollants payment siaers op den croft die Willem Costijnsz zoens plach te wesen, die ghelegghen is twisken den tween hout poirten, twisken der Stede bane an die zuytzyde, Jan van Rollant ende grote Pieters des viscopers erfnamen an die noertzyde, streckende van die een wech totten anderen, inden van Heemstede, die wt den twien houtpoerten gaen jaerlicx te betalen tot bamisse voer sulck besprock als Dirck van Bakenes die god ghenadich sy besproken heeft den lazarusse luyden voirschr. Ende waert dat dese voirschr. croft niet guet ghenueich en waer dese voirseyde renten io te houden. Soe zouden die lazarusse luyden meesters totter lazarusse luyde behoeff dat hem daer an ghebrake an hueren anderen gueden waer ende waer antghelegghen sy binnen der Stede van Haerlamn of dar buyten verhlen. In oirconde dese brieve bezegelt mit onsen zeghelen int jaer ons heeren duysent drie hondert vier ende tneghentich tdinghedaechs nae onser vrouwen dach annidratio (= annuntiatio).

7. Overdracht land door Jan van der Nesse, d.d. 28-3-1411.¹⁹⁶

Ic Jan vander Nes Dircxsz. vande Werve doe cont allen luden dat ic qwiitscelde voir mi ende voir minne nacomelingen tot Gherbrant Berwoutsz. behoif minen zwagher sulc recht ende toeseegghen als ic nu hebbe of namels crighe mochte an een derdendeel van ses morgen lants, ghelegghen inde ambocht van Leyderdorp ende nu ter tiit bruyct Claes Jans soen, welke ses morgen liengoede plache te wesen ende Dirc vanden Werve, min vader, dien God ghenadich si, vercreghen heeft, dattet eyghentlike goede siin, also datsi mi ende minne broeder ende mijnre suster te samen van onse vader anghecomen siin. Ende make Gherbrant minen zwager voirschr. machtich dit voirschr. derdendeel sinen vryen wille mede te doen. In kennesse der wairheit so heb ic desen brief besegelt mit minne zeghel. Int jair ons Heren duysent vierhondert ende elf tsaterdagh na onser Vrouwe dach annunciatio.

¹⁹⁴ NA, Abdij Leeuwenhorst (toegang 3.18.17.02), inv.nr. 184, d.d. 22-3-1353. Toepassing paasstijl.

¹⁹⁵ NHA, Leprooshuis te Haarlem (toegang 3310), inv.nr. 6 (cartularium), fol. 7v-8, d.d. 30-3-1395. Toepassing paasstijl.

¹⁹⁶ EL, Archieven van de kloosters buiten Leiden (toegang 0503); Klooster Engeldaal te Leiderdorp; Inv.nr. 678, d.d. 28-3-1411.

8. Verkoop van land door Gherbrant Bertoutsz., d.d. 1-4-1411.¹⁹⁷

Wi Voppe Dircxsz. ende Jan vanden Zijl Claesz., scepene in Leyden, oirkonden dat voir ons quam Gherbrant Bertoutsz. ende gheliede dat hi vercoft heeft den clooster Canonicken reguliers, wonende inden ambocht van Leyderdorp, dat derdendeel van ses morghen lants, welc lant ghehieten is Jan Nessen Vievennen, gheleghen inden ambocht voirschr., in gemenden vuer mit Janvander Nesse ende mit meester Jan vanden Werve, sijn broeder. Ende heeft beleggen an die noortzide Reyner Ghijsbertsz. ende Machtelt Enghele mit horen kinderen an die zuut zide Dirc van Stimpwic an dat west ende Costijn vander Does ende an dat oest ende die dwersweteringh ende Gherbrant voirschr. ende Jan vander Nesse Dircxsz. vanden Werve beneden mit ghezamender hant ende elc voir al den clooster voirschr. dit voirschr. lant te waren alsinen een vri volboden eighen erve sculdich is te waren. Voirt wairt zake dat dit voirschr. lant den clooster voirschr. of gewonnen of ontbruke gemaect worden mit des heren hant of yemant van sinen tweghen of mit anders enigherhande zaken so belieden Gherbrant ende Jan voirschr. mit ghezamender hant ende alc voir al den clooster voirschr. sculdich te wesen vijf ende twintich enghelsken nobelen of payment hore waird. Te betalen binnen achte daghen nadat den clooster voirschr. dat lant voirschr. onbruke gemaect worden hoofdelijnghe ghelt Ende Gherbrant vorschr. liede hun vanden coop voirschr. wel voldaan ende betaelt den lesten pennijnc mitten eersten. In oirkonde desen brieve bezegelt mit onsen zegeln int jair ons heren duysent vierhondert ende elve up ten eersten dach in april.

9. Verkoop van land door jonge Dirk van Bakenesse, d.d. 8-3-1431.¹⁹⁸

Wi Louwerijs Janssoen ende Dirc Gheriit Gheriitssoens soen, scepenen in Haerlem, oirconden dat voir ons quamen Jonge Dirc van Bakenesse. Ende geliede dat hii vercoft heeft tot enen vrien eighen Dirc van Bakenesse, sinen vader, derdalff morgen lants, gelegen bijder stede van Leyden, binnen der Haghe poirte, ende belent na inhoud die sceydebrief die dair off siin. Ende verliede all betaelt den lesten pennic metten eersten, Ende heeftet hem gelooft te waren als men vrielant ende erve voirschr. sculdich is te waren. In oirconde desen brieve besegelt met onsen segelen int jaer ons heren m cccc een ende dertich opten achtenden dach in mairte.

10. Verkoop van landerijen door Dirk van Bakenesse, d.d. 20-3-1432.¹⁹⁹

Ik Dirc van Bakenesse doe condit allen luyden dat ic vercoft hebbe Vrancke vander Boechurst, minen zwager, dustanich lant als hier na geseth es. Ende gelegen is bijder stede van Leyden jegen den Sieken ende buyten dat poirthuys dat men utvaart tot Delf. Eerst een vierendeel in omtrent vier morgen lants, luttel min of meer, ende gemeen liggen mit Aecht Aelbaerus wedue ende mit Jan van Bakenesse, minen brueder, gemeender voir ende gemegnende airden. Item noch een achtendeel in omtrent twalef margin lants, luttel min off meer, hier tenden an liggende ende gemeen liggen mit Aecht Aelbaerus weduwe, Jan van Bakenesse, miin brueder voirschr., ende Jan van Noord, gemeender voir ende gemengende airde. Ende vp dese tiit te zamen bruyct in huerware Floriis Willemzoen kinder, welc voirschr. landt te zamen belegen heeft an die

¹⁹⁷ EL, Archieven van de kloosters buiten Leiden (toegang 0503); Klooster Engelendaal te Leiderdorp; Inv.nr. 678, d.d. 1-4-1411.

¹⁹⁸ EL, Archieven van de kloosters buiten Leiden (toegang 0503); Klooster Mariënpoel te Oegstgeest; Inv.nr. 1076, d.d. 8-3-1431.

¹⁹⁹ EL, Archieven van de kloosters buiten Leiden (toegang 0503); Klooster Mariënpoel te Oegstgeest; Inv.nr. 1076, d.d. 20-3-1432.

oestzijde Huge Floriiszoen ende Dirc Hoichstraets erfgenaem mit hoiren lants, gelegen an die westzijde Ale Dirc Jelijszoen dochter mit den Abdt van Egmond, an dat zuytende Kerstant Heren Willemszoen van Wij ende es Cappelrie lant, den Heylighe Geests van Sinte Pieters tot Leyden. Ende an dat noortende stieckende inden Riin, behoudelic dat op dese lande voirschr. die ic hier nu vercoft hebbe staen des jairs tien scellinge goets gels ende toe behoerende den Capittel van Sinte Bancaes tot Leyden, welc voirschr. vierendeel ende achtendeel vande lande voirschr. mitten renten voirschr. dair vp staende ic geloof hebbe ende gelove voir my ende voir miennen erven Vrancke vander Boechurst ende sinen erven te wesen een vry onbecommert erve tot ewigen dagen. Ende kenne my van desen coop ende lande voirschr. van Vrancke vander Boechurst, minen zwager voirschr., wel voldaan ende betaelt den lesten penninck mitten eersten. In oirconde der wairheyte zoe hebbe ic minnen segel hier an gehangen. Ende om der meerre sekerheyte wille zoe hebbe ic gebeden Daniel van Langevelt, minen neve, dat hy desen brief mit my ende over my besegelt heeft mit sinen zegele, den twintichsten dach in maerte int jair ons heren m cccc twee ende dertich.

11. Verkoop van landerijen door Jan van Bakenesse, d.d. 10-6-1432.²⁰⁰

Ic Jan van Bakenesse voir my ende als voecht ende momnair voir miin kinderen vp dese tiit gesamentlic doe condit alle luyden dat ic vercoft hebbe Vranck vander Boechurst, minen zwager, off den houder van dese brieve bij Vrancke wille voirschr. dustanich lant als hier na geseth es, gelgen bijder stede van Leyden jegen den Sieken ende buyten dat poirthuys dat men wtvanct tot Delf. Eerst een vierendeel in omtrent vier morgen lants, luttel min off meer, gemeen leggende mit Vranck vander Boechurst, minen zwager voirschr., ende Aecht Aelbaerus weduw, gemeender voer ende gemengeder aerden. Item noch een achtendeel in omtrent twalef morgen lants, luttel min off meer, hier tenden an liggende, ende gemeen liggende mit Vranck vander Boechurst, minen zwager voirschr., mits Aecht Aelbaerus wedue ende mit Jan van Aere gemeender voer ende gemengeder aerden. Ende vp dese tiit te zamen gebruyken ende in huerwair hebben Floriis Willemzoons kinder, welc voirschr. lant te zamen belegen hebben an die oestzijde Huge Floriisz. ende Dirc Hoechstraets erfgenaem mit hoirliden lants, gelegen an die westzijde Ale Dirc Jeliiszoens dochter mit den Abt van Egmond an dat zuytende Kerstant Heren Willemsz. van Wij ende es Cappelrie landt der Heylighe geests van Sinte Pieters tot Leyden. Ende an dat noortende streckende anden Riin, behoudelike dat vp dese lenden voirschr. die ic hier nu vercoft hebben staen des jaeirs tien scellinge goets gels ende toe behoeren den Capittel van Sinte Pancaes tot Leyden, welc voirschr. vierendeel ende achtendeel vanden lande voirschr. mitten renten voirschr. dair vp staende ic geloof hebbe ende gelove voir my ende voir minnen kinderen ende erven voirschr. Vranck vander Boechurst, minen zwager, of den houder des sbriefs voirschr. te wesen een vry ombevommert erve tot ewigen dagen. Ende bekenne my van desen coop ende lande voirschr. van Vranck vander Boechurst, minen zwager voirschr. wel voldaan ende betaelt den lesten penninck mitten eersten. In oirconde der wairheyte zoe hebbe ic minnen segel hier an gehangen, den tienden dach in junio int jair ons heren m ccc twee ende derticht.

²⁰⁰ EL, Archieven van de kloosters buiten Leiden (toegang 0503); Klooster Mariënpoel te Oegstgeest; Inv.nr. 1076, d.d. 10-6-1432.

12. Verkoop van land door Mouwerijn Willemsz., d.d. 19-6-1434.²⁰¹

Ic Pieter vanden Busch, scout inden ambocht van Zueterwoude, doen cond ende kenlic allen luden dat voir my quam Mouweriin Willemsz. ende gelijde dat hi vercoft heeft ende overgegeven heeft Jan van Bakenes die helft van vijf morgen lants, luttel min of meer, die Mouweriin voirsch. gecocht heeft tegens Dirc van Bakenes, sinen neef, welc lant voirsch. gelegen is inden ambocht van Zueterwoude ende heeft belegen an dat noortende Willem van Buschuysen ende an die oestzide Floris Paedsen ende an dat zuuytende Sinte Katrinen gasthuys ende an die westzide Jacob Floris Paedszoen ende Meynaert Jan Meynaertszoen zoen mit lande ende mit erve nde ic Mouweriin voersch. beliede van dit voirsch. lant overghift ende coop was voldaan ende betaelt den lesten penninc mitten eersten. In kennis der waerheit soe heb ic Pieter vanden Busch, scout inden ambocht voirsch., om bede wille Mouweriin voirsch. desen brief bezegelt mit minen zegel. Int jaer osn heren duysent vierhondert ende vier ende dertich opten negentienden dach in Junij.

13. Verkoop van land door Jan van Bakense, d.d. 24-12-1434.²⁰²

Ic Jan van Bakense doe cont allen luyden dat ic vercoft hebbe Vranc vander Boechurst, mnen zwager, die gerehte helft van omtrent vijff morgen lants, gelegen inde ambocht van Zoeterwoude, ende die wederhelft off toebehoert Vranc vander Boechurst voirsch., welc voirsch. lant belegen heeft vp dat noortende Willem van Boschuysens erfgenamen, vp die oostzijde Florijs Paedsenzoon, vp dat zuytende Sinte Katrijnen gasthuys, ende vp die westzijde Jacob Florijs Paedsenzoen, ende Meynant Jan Meynantszoens zoen, van welke voirsch. lande ic my bekenne van Vranc vander Boechurst wel vernuecht ende voldaan te wesen den lesten penninc mitten eersten ende hebbe Vranc vander Boechurst voirsch. gelooft dit voirsch. lant ende erve te vryen ende te waeren alsmede vry lant ende erve sculdich is te waren inde ambocht van Zoeterwoude voirsch. In kennesse der wairheyt zoe hebbe ic minen segel hier an gehangen den xxxiii ste dach in december int jair onse heren m cccc vier ende dertich.

²⁰¹ EL, Archieven van de kloosters buiten Leiden (toegang 0503); Klooster Mariënpoel te Oegstgeest; Inv.nr. 1076, d.d. 19-6-1434.

²⁰² EL, Archieven van de kloosters buiten Leiden (toegang 0503); Klooster Mariënpoel te Oegstgeest; Inv.nr. 1076, d.d. 24-12-1434.

Verwijzingen naar gedrukte bronnen en literatuur

Necrologium van de Abdij Egmond (kalender van begunstigers), in: *Huiszittend Leeven II-1* (Amsterdam, 1812), blz. 90-140. [Necrologium Abdij Egmond]

Corpus Sigillorum Neerlandicorum. *De Nederlandsche zegels tot 1300* ('s-Gravenhage, 1937-1940). [CSN]

Frans Angevaare, *Rechtsprekers & Schuinsmarcheerders. De geschiedenis van het geslacht Van Noordwijk & Van de Boekhorst* (Noordwijk, 2014). [Van Noordwijk]

W.A. Beelaerts van Blokland, e.a., *Nederlandsche kloosterzegels vóór 1600* ('s-Gravenhage, 1935-1938). Deel I. Benedictijnen [Kloosterzegels-1]

H.G. Hamaker, *De rekeningen der grafelijkheid van Holland onder het Henegouwsche huis.*

Deel I (Utrecht, 1875). [Rekeningen I]

Deel II (Utrecht, 1876). [Rekeningen II]

Deel III (Utrecht, 1878). [Rekeningen III]

C. Hoek, De leenkamers van de Heren van Wassenaar, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 33 (1978). [Leenkamers Wassenaar]

C. Hoek, Repertorium op de lenen van de Lek en Polanen, gelegen in Delfland, Schieland, op het eiland IJsselmonde en in de Lek, 13^e eeuw-1650, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 37 (1982). [Leenkamer De Lek en Polanen]

J. Hof, *De abdij van Egmond van de aanvang tot 1573* ('s-Gravenhage-Haarlem, 1973). Hollandse Studiën 5. [Egmond]

Maria Hüffer, *Bronnen voor de geschiedenis der Abdij Rijnsburg*. Eerste deel ('s-Gravenhage, 1951). RGP nr. 31 en 32. [Abdij Rijnsburg-2]

L.J. van der Klooster, De Oude Hofstede te Sassenheim en haar bewoners, in: *De Nederlandsche Leeuw* jrg. 76 (1959). [Van Sassenheim]

J.C. Kort, Repertorium op de lenen van de hofstede Egmond, 1270-1650, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 34 (1979). [Leenkamer Egmond]

J.C. Kort, Repertorium op de Grafelijke lenen in Rijswijk, 1281-1650, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 39 (1984). [Grafelijke lenen in Rijswijk]

J.C. Kort, Leenkamers van de Graven van Blois, 1282-1650, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 40 (1985). [Leenkamer Blois]

J.C. Kort, Repertorium op de grafelijke lenen in 's-Gravenhage, 1281-1650, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 40 (1985). [Grafelijke lenen in 's-Gravenhage]

J.C. Kort, Repertorium op de lenen van de Hofstede Velsen, afkomstig van de heren van Waterland, 1248-1650, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 41 (1986). [Leenkamer Velsen]

- J.C. Kort, Repertorium op de Grafelijke lenen in Rijnland, 1222-1650, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 42 (1987). [Grafelijke lenen in Rijnland-1]
- J.C. Kort, Grafelijke lenen in Rijnland, 1222-1650, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 43 (1988). [Grafelijke lenen in Rijnland-4]
- J.C. Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland, 1203-1650, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 44 (1989). [Grafelijke lenen in Kennemerland-1]
- J.C. Kort, Grafelijke lenen in Kennemerland, 1203-1650, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 45 (1990). [Grafelijke lenen in Kennemerland-2]
- J.C. Kort, Grafelijke lenen in Rijnland, 1222-1650, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 45 (1990). [Grafelijke lenen in Rijnland-3]
- J.C. Kort, Repertorium op de grafelijke lenen in Waterland, 1282-1647, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 48 (1993). [Grafelijke lenen in Waterland]
- J.C. Kort, Repertorium op de lenen van de hofstede Brederode, 1264-1803, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 52 (1997). [Leenkamer Brederode]
- J.C. Kort, Repertorium op de lenen van de hofstede Haarlem, 1328-1717, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 52 (1997). [Leenkamer Haarlem-2]
- J.C. Kort, Repertorium op de lenen van de abdij Egmond, 12^e eeuw-1650, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 53 (1998). [Leenkamer Abdij Egmond]
- P.A. Meilink, *Het archief van de abdij van Egmond* ('s-Gravenhage, 1951). [Abdij Egmond]
- Frans van Mieris, *Groot Charterboek der Graaven van Holland, van Zeeland en Heeren van Vriesland, beginnende Met de eerste en oudste Brieven van die Landstreeken, en eindigende met den dood van onze Gravinne, Vrouwe Jacoba van Beyere, in 4 delen* (Leyden, 1753-1756). [Van Mieris]
- P.L. Muller, *Regesta Hannonensia. Lijst van Oorkonden betreffende Holland en Zeeland, 1299-1345, die in het charterboek van Van Mieris ontbreken* ('s-Gravenhage, 1882). [Regesta Hannonensia]
- J.C. Overvoorde, *Archieven van de Gasthuizen* (Leiden, 1913). [Gasthuizen]
- J.C. Overvoorde, *Archieven van de Kerken* (Leiden, 1915). [Kerken]
- J.C. Overvoorde, *Archieven van de Kloosters* (Leiden, 1917). [Kloosters]
- J.H.W. Unger, *Regestenlijst voor Rotterdam en Schieland tot in 1425* (Rotterdam, 1907). Bronnen voor de geschiedenis van Rotterdam, deel IV. [Regesten Rotterdam]

Internet

Registers van de Hollandse grafelijkheid, 1299-1345. Bewerking van ruim 3.500 oorkonden openbaar te raadplegen op de website van het Huygens ING (www.huygens.knaw.nl).

Repertoria op de leenkamers. Alle bewerkingen (repertoria) van leenkamers, ook de niet gepubliceerde, zijn voor iedereen openbaar te raadplegen op de Hollandse Genealogische Databank (www.hogenda.nl).

Afkortingen

EL	Erfgoed Leiden
HUA	Het Utrechts Archief
NA	Nationaal Archief
NHA	Noord-Hollands Archief